

Hak ve Millet Davasının Sesi

UYANIS

YIL: 3 SAYI: 33 MAYIS 2026

Türkiye'nin İhtiyacı:

Yeni Bir Siyasi Ahlak

Kavga değil çözüm,
propaganda değil samimiyet zamanı.

Hak ve Millet
Davasının Sesi
UYANIS

İmtiyaz Sahibi
Millet Derneği Adına
Genel Başkan
Cuma NACAR

Yıl:3 Sayı:33
Yayın Tarihi: 25.05.2026

Genel Yayın Yönetmeni
Selami YILDIRIM

Grafik Tasarım
Aykut ÖZDEMİR

İletişim

✉ bilgi@uyanisdergisi.com.tr
🌐 uyanisdergisi.com.tr
📷 uyanis_dergisi
📺 Uyanış Dergisi
📞 Uyanışdergisi
✉ @uyanisdergisi

Yönetim Yeri

Molla Gürani Mah. Erseven Sokağı
No: 3 Kat 5 D: 9, 34093
Fatih/ İstanbul

**Gelen yazılar yayınlansa da
yayınlanmasa da iade edilmez.**

**Yazıların sorumluluğu yazara aittir.
Yazılara telif ücreti ödenmez.**

**Yayın kurulu yazılarda değişiklik
yapma hakkına sahiptir.**

**Yayımlanan yazılar kaynak
gösterilerek yayımlanabilir.**

Bu Sayıda

Cuma NACAR / Başyazı	4
Hüseyin SEZER / İletişim Kazasına Kurban Gitmeyin	7
Ali Kamil YILDIRIM / Avrupa Birliği Nereye Koşuyor?	8
Selami YILDIRIM / CHP Krizi	10
Mustafa GÖKTEKİN / Aslan Kim, Tilki Kim?	12
Yahya DEMELİ / Vatan Topraklarının Korunması Beka Meselesidir!	14
Ahmet ÇUVALDIZ / Devlet'in Akli Mı? Devlet Akli Mı?	17
Ali Osman ARGİN / Önce Tarım Bitti, Ardından Köyler, Şimdide Nüfus... ..	18
Özcan KARTAL / Kimliğini Kaybeden Bir Milletin Sessiz Çığı: Türkçenin Özüne Dönüş Mücadelesi	21
Dr. Kadir ÇETİN / Gençliğin Anlam Arayışı ve Yön Kaybı: Bir Medeniyet Sorunu	22
Mustafa KARAŞAHİN / Eğitimde Eşitsizliğin İnşası	24
Hasip SARIGÖZ / Astsubaylığa Kumpas, Orduya Kumpastır!	26
Hasan ALÇELİK / ABD ile Papalık Arasında Neler Oluyor?	28
Hüseyin TOPTAŞ / İmandan Islah Sorumluluğuna	30
Hasan Zülfikar BÜLBÜL / İslam ve Emperyalizm	32
Yıldırım SELAMOĞLU / ODTÜ Olayı... Bu Filmi Daha Önce Seyretmiştik	34
Ali RIZA / Sanat Nedir, Sanatçı Kime Denir?	36
İsmail EV / Numan Bin Sabit (İmam-ı Azam Ebu Hanife)	38
Turgut YILDIZHAN / Kutlu Müjde, Kutlu Fetih	40

Ali Kamil YILDIRIM

AVRUPA BİRLİĞİ *Nereye Koşuyor?*

Avrupa/AB günümüzde küresel ölçekte çok kutuplu, parçalanmış bir uluslararası düzene doğru hızlanan gidişin gir-dabında ciddi ölçüde ABD, Rusya, Çin ve Türkiye'ye yönelik çıkmazlarla karşı karşıyadır. Avrupa, güvenlik ve siyasi ortaklık bakımından ABD'ye bağımlıdır, ancak ABD Uzakdoğu ve Ortadoğu jeopolitiği nedeniyle "başımızın çaresine bakın" diyor. Avrupa'nın kesintisiz ve mal-kul maliyetli enerji ihtiyacı için Rusya'ya ihtiyacı var ancak güvenlik bağlamında artan Rus tehdidi Avrupa'nın kabusu oldu ve ABD'ye bağımlılığını sürdür-mek zorunda kalmaktadır... /Sayfa 8

Selami YILDIRIM

CHP KRİZİ,

"MUTLAK BUTLAN" TARTIŞMASI VE
TÜRK SİYASETİNİN AHLAK BUNALIMI

Türkiyede yıllardır aynı tiyatro sahneleniyor. Sahne değişiyor, slogan değişiyor, oyuncular yaşanıyor ama senaryo hiç değişmiyor. Çünkü bu ülkede bazı ideolojik yapılar devletin imkânlarıyla büyütülmüş, sonra da devlete karşı "devrimcilik" oynamıştır. Üniversiteler ise bilim yuvası olmaksızın çoktan çıkarılıp siyasal arka bahçelere dönüştürülmüştür. /Sayfa 10

İbrahimce adanmışlığa, İsmailce teslimiyete selam olsun...

Değerli okuyucu Hak ve Millet Davası'nın sesi UYANIŞ'IN 33' ncü sayısı ile huzurlarımızdayız. Öncelikle mübarek Kurban Bayramınızı tebrik ediyoruz...

Türkiye ve bölgemizdeki gelişmelerin her geçen gün farklı bir noktaya evirildiğini görüyor ve tehlikenin üstümüze bir karabasan gibi çöktüğünün farkına varmadan yolumuza devam ettiğimizi sanıyoruz. Türkiye'nin ve Türk Milleti'nin Varlık Bekasına yönelik tehlike ve tehditler her geçen gün artarak devam ederken ülkeyi yönetenlerin sarıldıkları, **"Terörsüz Türkiye"** aldatmacasının geldiği boyut da ibret vericidir.

"Hiçbir pazarlık" yok denilerek sahneye sürülen oyunda son perde de ortaya konan ve şehitlerimizin kemiklerini sızlatan, onların emanetleri olan ailelerini gözyaşlarına boğan açıklamaların bölücü terör örgütünün elebaşına biçilen siyasi rol ile ilgili açıklamalar, **"kimler kimler ile berabermiş"** sözünü bize bir kere daha hatırlatıyor. İnsanların yüreklerindeki sızının sebebi on yıllar boyu **"Suret-i haktan"** görünenlerin üstlendikleri terör örgütü borazanlığıdır. Türkiye'de terör, sadece bir güvenlik meselesi değildir; aynı zamanda derin bir toplumsal hafızadır. Binlerce şehidin, parçalanmış ailelerin ve yarım kalmış hayatların olduğu bir gerçeklikten söz ediyoruz. Böyle bir yaklaşım: Şehitlerin hatırasını zedeleyen, toplumsal vicdanı yaralayan, adalet duygusunu aşındıran bir etki doğurur. Bu noktada mesele sadece politika değil, doğrudan ahlaki ve vicdani bir sınavdır.

Öte yandan artık siyasi ahlakın yerlerde sürüdüğü, omurgasız duruşların sıradanlaştığı, **"at izinin it izine karıştığı"** bir dönemden geçiyoruz. İç ve dış etkenlerin Türkiye'de siyaseti yeniden tanzim etme çabalarının hedefi; görünen yüzüyle siyasi ahlak olsa da asıl hedef milletin güven duygusunu tahrip etmek üzerine kurulan yeni bir oyundur. Millet adına siyaset yapma iddiasıyla yola çıkanların, milletin iradesini yalnızca seçim gününe sıkıştırması demokratik anlayışın ruhuna zarar verir. Millî irade, sadece sandıkta alınan oylarla değil; şeffaflıkla, hesap verebilirlikle ve halkın sesine duyulan saygıyla yaşatılır. İrade yok sayıldığında kaybeden yalnızca siyaset değil, toplumun ortak geleceği olur.

Bu gelişmeler ışığında mücadelesini **"Türk Milleti'nin Varlık Beka Davası"** üzerine inşa etmiş hak ve millet davasının kahramanlarının ortaya koyduğu, **"İbrahimce adanmışlığa, İsmailce teslimiyete"** selam olsun... Bir kere daha görüyor ve anlıyoruz ki; Türkiye'nin ve Büyük Türk Milleti'nin ihtiyacı hiçbir mevki ve makam beklentisi olmadan, hiçbir kirli hesabın içinde bulunmayan ve hedeflerini **"MUHTEŞEM TÜRKİYE"** diye koyan ve bilge Lider Aykut Edibali'nin yola çıkarken ilan ettiği **"Siyaset esasında bir ibadettir. Ya ibadet temizliğinde yapılır ya da yapılmaz!"** ilkesini benimsemiş Millet Partisi kadrolarıdır.

Değerli okuyucu bu sayımızda da Türkiye'nin en can alıcı sorunlarına işaret eden ve onların çözümü konusunda analizlerin yer aldığı bir birinden değerli yazılara yer vermeye çalıştık.

İlk olarak Millet Partisi Genel Başkanı ve dergimizin başyazarı Sayın Cuma Nacar yazısında Türk siyasetindeki dalgalanmalara ve yerlerde sürünen siyasi ahlakın yeniden inşasına dikkat çekerek geniş bir analiz yapıyor. Sayın Nacar yazısında; **"Toplumun güzel ahlak sahibi olması için gerekli hayat pınarlarımızın da kurutulmaya çalışıldığı ve böylelikle yeniden ayağa kalkma umudunun ortadan kalkacağı sosyolojik bir gerçeklik olarak yüreğimizi dağlamaktadır"** değerlendirmesinde bulunuyor. Yine Genel Yayın Yönetmenimiz Selami Yıldırım'da bu sayıdaki, **"CHP krizi, Mutlak Butlan tartışması ve Türk Siyasetinin Ahlak Bunalımı"** başlıklı yazısında son siyasi gelişmeleri değerlendirerek, **"Türkiye'nin bugün en çok ihtiyaç duyduğu şey yeni bir slogan değil, yeni bir siyasi ahlaktır"** diyor.

Dergimizin iç sayfalarında Hüseyin Sezer, **"İletişim Kazasına Kurban Gitmeyin"** başlıklı yazısında, çok önemli bir konuya parmak basıyor ve şöyle diyor; **"Kuralsız, ölçsüz ve düşünmeden yapılan konuşmalar; itibar kaybına, gönül kırıklıklarına ve güven zedelenmesine neden olur."** Ali Kamil Yıldırım bu defa farklı bir konuyu ele alıyor. Yıldırım bu yazısında, **"Avrupa Birliği Nereye Koşuyor?"** başlığıyla son siyasi ve çatışmacı ortamın sebep olduğu gelişmeler ışığında gelişmeleri farklı bir pencereden değerlendiriyor. Mustafa Göktekin, **"Aslan Kim, Tilki Kim?"**, Yahya Demeli, **"Vatan Topraklarının Korunması Beka Meselesidir"** başlıklı yazıları ile güncel gelişmeleri değerlendiriyorlar. Ahmet Çuvaldız ise her zamanki renkli üslubuyla, **"Devletin Aklını mı? Devlet Aklını mı?"** sorularına cevap arıyor. Ali Osman Argın son dönemin en çok tartışılan konusu üretime dikkat çekerek, **"Önce Tarım Bitti, Ardından Köyler, Şimdide Nüfus..."** yazısıyla kanayan bir yaramıza parmak basıyor. Özcan Kartal ise sessizce yaşanan bir büyük krize **"Kimliğini Kaybeden Bir Millet Sessiz Çığılığı: Türkçenin Özüne Dönüş Mücadelesi"** başlıklı yazısıyla projeksiyon tutuyor. Dr. Kadir Çetin, **"Gençliğin Anlam Arayışı ve Yön Kaybı: Bir Medeniyet Sorunu"**, Mustafa Kardeşahin de, **"Eğitimde Eşitsizliğin İnşası"** yazıları ile eğitim içinde bulunduğu durumu özetliyorlar. Hasip Sarıgöz de bazılarının görmezden geldiği ama çok önemli bir konu olan Astsubayların sorununa, **"Astsubaylığa Kumpas, Orduya Kumpastır!"** başlıklı yazısıyla dikkat çekiyor.

Bu sayımızda yine, Yıldırım Selamoğlu, **"ODTÜ Olayı... Bu Filmî Daha Önce Seyretmiştik"** Hasan Alçelik, **"ABD ile Papalık Arasında Neler Oluyor?"** Hüseyin Toptaş, **"İman'dan İslah Sorumluluğuna"**, Hasan Zülfikar Bülbül, **"İslam ve Emperyalizm"**, Ali Rıza, **"Sanat Nedir, Sanatçı Kime Denir?"** ve İsmail Ev, **"Numan Bin Sabit (İmam-ı Azam Ebu Hanife)"** yazılarıyla katkı verdiler. Ayrıca **"Kutlu Müjde, Kutlu Fetih"** şiiiriyle Turgut Yıldızhan gönül telimize dokunuyor.

Yeni bir UYANIŞ' ta buluşuncaya dek UYANIK kalmaya devam edin. Selam ve dua ile...

Saygıdeğer Okur,

Uyanış'ın bu sayısındaki yazımızı ahlaki erozyon, özellikle siyasi ahlak üzerine yazmıştık. Ne var ki CHP hakkında verilen mutlak butlan kararı üzerine yazımızda birtakım değişiklikler yapmak şart oldu.

Ahlaki Erozyonun Sonu Yok Oluştur!

Ahlakın, her türlü sosyal davranış kurallarında yok sayılması anlayışının, yani ahlaksızlığın hâkim olduğu bir yerde siyasi ahlaktan bahsedilemez. Hele hele dinin ve dince kutsal sayılan her değerın hoyratça istismar edildiği; siyasi, ekonomik amaçlara veya şan, şöhret, makam, mevkiye ulaşmada ahlaksızca bir araç olarak kullanıldığı bir yerde siyasi ahlaktan söz etmek mümkün değildir.

Kendisini İslamcı olarak kabul eden veya dini, referans aldığını iddia eden bir siyasi partinin 24 yıllık iktidarı boyunca ülkemizdeki ahlaki dejenerasyon medyanın bütün imkanları kullanarak maalesef akıllara durgunluk verecek şekilde, bu kadar da olmaz/olamaz dedirtecek boyutta devam ediyor. İğrençlikleri burada sayıp dökerek, bu güzelim derginin sayfalarını kirletmek istemiyoruz elbette. Zaten kitle iletişiminin bu kadar yaygınlaştığı bir zamanda, değerli okur da bunları biliyor ve görüyor.

Şunu özellikle ifade etmek gerekir ki yaşanan ekonomik, siyasi kriz uygulanacak isabetli politikalarla aşılabilir. Ancak toplumsal olarak yaşanan ahlaki bozulmanın kısa sürede ortadan kaldırılması ve güzel ahlaka sahip olunması için en az on yıllar gerekecektir ve bu hiç de kolay olmayacaktır. Özellikle siyasi iktidarın kendisini İslam, politikalarını da İslamcı politikalar olarak lanse etmesi nedeniyle toplumda, özellikle gençlerde, İslam'dan uzaklaşma ve kopmaların olduğu göz önüne alındığında tehlikenin boyutları daha iyi anlaşılmaktadır. Çünkü toplumun güzel ahlak sahibi olması için gerekli hayat pınarlarımızın da kurutulmaya çalışıldığı ve böylelikle yeniden ayağa kalkma umudunun ortadan kalkacağı sosyolojik bir gerçeklik olarak yüreğimizi dağlamaktadır. Türk Milleti tarih boyunca ağır yenilgiler, büyük fetret devirleri yaşamış olsa

da hayat pınarları kurumadığı için yeniden ayağa kalkmasını bilmiş, yeni bir uyanış ve diriliş ile varlığını ve yeryüzünün ıslahı hedefine yönelebilmiştir. Unutulmamalıdır ki bu dönemler, onu var eden ve ayakta tutan hayat pınarlarının kurumadığı, dimdik ayakta olduğu zamanlardır. Bu yönüyle sorun ne yazık ki bir beka meselesi haline gelmiştir.

Bütün bunları siyasi ahlaktan söz edebilmek için “önce ahlaktan” söz etmek zarureti nedeniye anlatıyoruz.

Ahlaksız Bir Temel Üzerine Siyaset İnşa Edilemez!

2023 cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliği seçimleri ile 2024 mahalli seçimlerinden bu yana milletvekili, belediye başkanı, belediye meclis üyeliğine seçilenlerin partilerini terk ederek, başka siyasi partilere transferinin hızlanması ile birlikte siyasi ahlak, siyasette etik tartışmaları alevlendi.

Cumhuriyet dönemi boyunca her dönem bu transferlere şahit oldu bu güzelim ülke. Şimdi kendilerinden giden seçilmişler üzerine kıyamet koparanların, kendilerinin de bu transferleri kabul etmesi büyük bir çelişki arz etmektedir. Özellikle ana muhalefet partisi eski genel başkanının; “siyasette akıl, vicdan, haram, temizlik, namus borcu, kirlenmişlikten arınma, ahlak kavgası” vurgusu, belediyelerde yaşanan skandallar, ana muhalefet partisinin de siyasi iktidar gibi şapkasını önüne koyup düşünmesi gereken uyarılarıdır.

Siyasi ahlak söylemini en zengin bir biçimde Kur'an-ı Kerim'de ve Hazreti Peygamber'in hayatında görmek mümkün ise de muharref kitaplarda da izlerine rastlıyoruz. Teolojik verilerin dışında, antik çağdan itibaren Sokrates, Platon ve Aristoteles'te değişik tonlarda karşımıza çıkıyor. Özellikle Sokrates'in idama mahkûm edilmesi sırasında ve sonrasında yaptığı savunmalar son derece önemlidir. Sokrates'in savunmalarında hikmetin aydınlık yüzünün izini görmek mümkün. İslam Dünyasında ise Farabi, İbn Sina, İbn Rüşd gibi alimlerin de üzerinde önemle durduğu bir konudur. Özellikle Farabi'nin Medînetü'l-Fâzıla'sı son derece değerlidir.

Bu minvalde merhumbilge lider Aykut Edibali'nin siyasi ahlak anlayışını ifade etmeden geçmek büyük bir vefasızlık olurdu. Artık özlü sözler arasına giren tespitleri Türk siyaseti açısından bir ışık, umut ve rehberdir. Özellikle; "Bir ahlaki prensip için binlerce koltuğu feda ederim", "Rahmani siyasete evet, şeytani siyasete hayır", "Dürüst, samimi ve çalışkan olunursa, çözülemeyecek hiçbir sorun yoktur", "Siyaset ibadet temizliğinde, ibadetin öz kardeşi gibi yapılıyorsa yapılmalıdır, değilse yapılmamalıdır." Bu sözlerin her biri altın değerindedir. İşte günümüz siyasetinin açmazları ve çözüm yolları bu cümlelerde ve yüzlerce makale ve hitabetindeki ifadelerinde saklıdır.

CHP Hakkındaki Mutlak Butlan Kararı veya Ne Yapılabilir/Yapılmalıdır?

Millet Partisi hareketi kurulduğu günden itibaren bitip tükenmeyen kin ve nefret dalgasına muhatap olmuştur. Kötünün, iyinin düşmanı olduğu hatta iyinin daha iyinin düşmanı olduğu sosyolojik bir gerçek. Nasıl ki aydınlık ve karanlık birbirine tahammül edemez, birbirini kovalar ise adalet de zulmete tahammül edemez ve onu kovalar. İkisinin bir arada olması düşünülemez. 2007 seçimlerinde haksız ve hukuka aykırı bir şekilde Millet Partisi'nin seçimlere girmesi engellenmişti. Rahmetli Bilge Lider'in genel başkan olarak yapmış olduğu girişimler de bir sonuç vermemişti. Sonraki süreçte çok şükür bu engeller de aşıldı ve Millet Partisi seçimlere girebildi. Bu sefer de başka bir oyun devreye sokuldu. Denildi ki "il ve ilçe başkanlıklarında sadece kuruluş yetmez, ayrıca kurultaylarının da yapılması gerekir." Oysaki ilgili kanun son derece açıktı ve böyle bir zorunluluk yoktu. "Dediğim dedik, çaldığım düdüğü" misali YSK böyle bir zorunluluk icat etmişti. Bu da yetmezmiş gibi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı da seferber edilerek, Millet Partisi'nin il ve ilçe başkanlıkları, bir il veya ilçede bulunan en alt seviyedeki Sulh Hukuk Mahkemeleri aracı kılınarak feshedilmeye başlandı. Bunu şunun için anlatıyoruz. Acaba Millet Partisi kadar haksızlık yapılmış başka bir siyasi parti var mıdır? Bu davalardaki savunmalarımız işte bugün CHP hakkında verilen mutlak butlan kararında ortaya çıkan, temel problemlerin ortadan kaldırılmasına yönelik savunmalardı. Bugüne kadar neler yapılmalıydı ve bundan sonra neler yapılmalıdır?

İlk önce 'normlar hiyerarşisi'nde en üstte, tepede yer alan Anayasanın hazırlanışı, hükümleri ve kabul edilmiş demokratik olmalıdır. Yani, ahlaki ve toplumsal uzlaşma ile olmalıdır. Yürürlükte olan ve bugüne kadar 16 kez değiştirilerek, kırk yamalı bohçaya çevrilen 1982 Anayasası, 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ürünüdür.

Anayasanın, kanunların, hukukun askıya alındığı olağanüstü bir dönemde, ciddi baskı ve tehditlerle vatandaşın %92'sinin oyu ile kabul edildi. Ancak özgür ve bağımsızca her türlü tartışmanın yapıldığı, farklı kanaatte olanların fikirlerinin dinlendiği, değerlendirildiği bir oylamadan söz edilmesi mümkün değildir. Buna rağmen demokratik bir anayasa olmasa da yürürlükte ve tepeden tırnağa herkesin hükümlerine uyması gerekir. Ne var ki cumhurbaşkanının, milletvekillerinin sadık/bağlı kalacaklarına namus ve şerefleri üzerine yemin ettikleri anayasaya bağlı kaldıklarından söz edilmesi mümkün müdür? Veya devletin bütün kurumlarının ve vatandaşlarının haklarının, menfaatlerinin koruyucusu ve teslim edicisi olması gereken yüksek mahkemelerin, anayasaya bağlılıklarından söz etmek mümkün müdür? İşte anayasal bir emir olmasına rağmen, Anayasa Mahkemesi'nin kararları hâlen uygulanmadan beklemektedir. Hâl böyle iken hangi siyasi ahlak veya etikten söz edilebilir ki? Anayasada devletin temel organları olarak kabul edilen yasama, yürütme ve yargının yetkilerini Türk Milleti adına kullandığı aşikâr iken bu üç temel kuvvetin bir kişinin elinde toplanmasına sebep olacak düzenlemeler veya uygulamaların demokratik olduğundan veya ahlaki olduğundan söz edilemez. Bu üç organ arasında denge, denetim ve fren mekanizmasının yok edilmesi; otoriter, totaliter yönetimlere kayma sonucunu doğurduğundan ahlaki değildir ve son derece tehlikelidir. Tarihte Almanya, İtalya örnekleri tehlikenin boyutlarını göstermesi bakımından unutulmaz derslerle doludur.

İkinci olarak siyasi hayatı düzenleyen kanunların eşitlikçi, adil ve demokratik olması ve istişare ile yapılması zarurettir. Anayasa toplumsal uzlaşma ile kabul edilmiş demokratik bir anayasa olsa bile, devletin en önemli iki organı olan yasama ve yürütmenin seçimini düzenleyen siyasi mevzuat öyle değilse, yine insan hak ve özgürlüklerine dayalı demokrasi-den ve siyasi ahlaktan söz edilemeyecektir. Bir fikir vermesi bakımından temel siyasi kanunlardan; 2972 Sayılı Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları Ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un Kabul Tarihi: 18/1/1984 olup, bugüne kadar 6 kez değiştirilmiştir. . 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un Kabul Tarihi: 26/4/1961 olup, 85 kere değiştirilmiştir. 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun Kabul Tarihi: 22/4/1983 olup, 25 kez değiştirilmiştir. 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun Kabul Tarihi: 10/6/1983 olup, 23 kez değiştirilmiştir. Uyanış'ın dikkatli okurunun gözünden kaçmamıştır. Ancak yine de ifade etmekte yarar var.

Mevcut Seçim Kanunu 1961 tarihli olup 1961 Anayasasından önce, 27 Mayıs 1960 Askeri Darbe yönetimi zamanında çıkarılmıştır. Aradan geçen 65 yıllık zaman içerisinde 85 kere değiştirilmiştir ve halen seçimler bu kanuna göre yapılmaktadır.

Seçim mevzuatı o kadar önemlidir ki buna göre mecliste elde edilecek çoğunluğa göre anayasayı bile değiştirmek mümkündür. Nitekim bazı Avrupa ülkelerinde bu kanunların kabulü ve değiştirilmesinde nitelikli çoğunluk aranmaktadır. Mecliste çoğunluğa sahip siyasi partiler, mevzuatta diledikleri gibi değişiklik yapmak suretiyle kendi menfaatlerine uygun hale getirmişlerdir. Ne kadar da ahlaki ve etik değil mi? Bu sebeple olsa gerektir ki seçim mevzuatı siyasi partiler arasında eşitlikçi olmayıp, antidemokratiktir ve adil değildir. Bazı siyasi partilere verilen hazine yardımından tutun da özellikle siyasi iktidar veya ortaklarına devletin bütün imkanlarının, belediyeleri kazanan partilere de belediyelerin bütün imkanların sunulduğu, bir de kaz gelecek yerden tavuk esirgemeyen iş adamı ve müteahhitlerin nakdi, medya kuruluşlarının sınırsız propaganda destekleri ile milli iradenin manipülasyonu birlikte değerlendirildiğinde seçimlerin haksız ve adaletsiz bir şekilde yapıldığı, sonuçların da haksız ve adaletsiz olduğu gün gibi ortaya çıkıyor. Öyleyse siyasi ahlak ve etik ile milli irade bunun neresindedir? Tam bir garabet olan YSK ve yapısı da eşit, adil ve demokratik ahlaki siyasetin önündeki en büyük engellerdendir. Bu nedenle mutlak surette seçim mevzuatı barajsız, adil, ahlaki, eşit ve demokratik hale getirecek yasal değişiklikler yapılmalıdır. Yine YSK'yı sorumsuz ve denetimsiz, kesin olmaktan çıkaracak ve kararlarına karşı Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yolunu açacak yasal düzenlemeler kaçınılmaz bir gerekliliktir. Adaletle dayanmayan siyasetin sonu zulümdür ve zilletir. Çözüm üretme yerine bizatihi sorunun kaynağı olmaya mahkumdur.

Siyasi partilerle ilgili yargılamayı adli veya idari yargıya bırakmak; demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsuru olarak kabul edilen siyasi partilerin elini, ayağını bağlamak olacaktır. Bunun yerine Anayasa Mahkemesi'nde bu yargılamayı gerçekleştirecek yeni bir daire ihdas edilmeli ve bu daire kapatma dışındaki yargılamalara bakmakla görevlendirilmelidir. Dolayısı ile Anayasa Mahkemesi tarafından verilmeyen mutlak butlan kararı hukuksuzdur.

Müslümanlıklarına toz kondurmayanlar bu hususlarda Müslüman olduklarını hatırlamakta mıdır? Değilse namazda, oruçta, hacda Müslüman olanlar siyasette vesayetçilik, BOP eş başkanlığı ve yabancılardan meşruiyet alarak karanlık siyaset anlayışı ile

aksini mi iddia etmektedirler? Siyaset ancak milli olursa ahlaki siyaset olur. Diğer yandan şimdilerde yargılamayı ve kesin hükmü gerektiren belediyelerdeki yolsuzluk iddialarını dillerine pelesenk edenler, üç bakanlarının karıştığı ahlaksız yolsuzluk, vurgun karşısında veya seçilmiş belediye başkanlarını istifaya zorladıklarında ne yaptıklarını hatırlamakta mıdır? Bunları adil ve bağımsız mahkemelere mi teslim etmişlerdir, yoksa cezalarını (?) siyaseten liderlerinin vermesi ile mi yetinmişlerdir? Adalet ve ahlak bunun neresindedir. Görüyorsunuz değil mi siyasi etik veya ahlak nasıl olurmuş?

Siyaset çözüm bulma sanatı, pratiği olduğuna göre çözümün adresi Millet Partisi'dir. İktidarı ile muhalefeti ile kayıkçı kavgasına dönen bu çıkmazdan ülkeyi kurtarmanın ve siyasete kaybolan ahlak ve hukuku tekrar kazandırmanın yolu; siyaseti ibadet temizliğinde, başta o niyetle, büyük fedakarlıklarla Ankara merkezli politikalar yürüten ve ne Amerika-Avrupa, ne de Rusya-Çin diyen, manevi ve ahlaki değerleri siyasetin temeli gören, adaleti siyasi ikballerine feda etmeyen Millet Partisi'nin iktidar olmasından geçmektedir.

Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı Kutlu Olsun.

Bütün milli bayramlarımız gibi 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı da içi boşaltılmış, ruh ve mana kökünden koparılmış; sadece bir tatil günü, oyun ve eğlence olarak kutlanmaktadır. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra cennet vatanımızın her bir köşesinin işgal edildiği o karanlık günlerde sadece 'din, vatan, millet, devlet, özgürlük ve bağımsızlık' diyen; içinde velilerin olduğu insan kadrosunu yiğit, kahraman, cesur ve korkusuz vatan evladı haline getirerek, yakılan kurtuluş meşalesinin ilk adımıdır. Açlık, yokluk, yoksulluk, perişanlık içinde gece gündüz demeden, durmadan mücadele eden, çeteden düzenli orduya kadar kurtuluş savaşını zaferle taçlandıran bu insan kadrosunun her biri hakkıyla şehittir, gazidir. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu kahramanları rahmet ve minnetle anıyorum. Tarihe altın harflerle yazılan bu kahramanlık destanının ve kahramanların hatırlanması hem bir vefa hem de gelecek için yolumuzu aydınlatacak bir ışık olması bakımından zarurettir.

Bayramınız Mübarek Olsun, Allah Haccınızı Kabul Buyursun!

Bütün okurlarımıza hayırlı bayramlar diliyoruz. Hacı adaylarına da sağlık ve afiyetler diliyoruz, haclarının mebrur olmasını niyaz ediyoruz!

İLETİŞİM KAZASINA KURBAN GİTMİYİN

Hüseyin SEZER

Hiç yanlış anlaşıldığımız için bir dostunuzu kaybettiniz mi?

Doğan Cüceloğlu iletişimi “iki birim arasında birbiriyle ilişkili mesaj alışverişi” olarak tanımlar. İlişkilerde zaman zaman karşı taraf gönderilen mesajı doğru algılayamaz ya da kendi algısına göre yeniden üretirse, işte o zaman iletişim kazalarının sinyalleri çalmaya başlar.

Günümüz dünyasında teknolojinin gelişmesi ve iş hayatının yoğunluğu, iletişim kanallarını çeşitlendirmiştir. Kişiler ve kurumlar arasında sağlıklı kurulan iletişim dostlukları güçlendirirken; hatalarla dolu, özensiz iletişim ise çoğu zaman tamiri zor kırgınlıklara yol açar.

Trafik Kazası Gibi: Kural İhlali

Her gün haber bültenlerinde onlarca trafik kazası görürüz. Bu kazaların çoğu, kurallara uymamaktan kaynaklanır. Hız limitini aşmak, dikkatsizlik, uykusuzluk... Sonra da suçu “trafik canavarı”na atarız.

Oysa iletişimde de durum farklı değildir. Kuralsız, ölçsüz ve düşünmeden yapılan konuşmalar; itibar kaybına, gönül kırılıklarına ve güven zedelenmesine neden olur. Trafik kazası can alır, iletişim kazası ise değer alır.

İletişimin Altın Kuralları

Sağlıklı iletişim için öncelikle kendimizden başlamalıyız:

- * Söylediğimizi önce kendimiz duymalıyız.
- * Düşünmeden konuşmamalı, sonradan pişman olacağımız sözlerden kaçınmalıyız.
- * Beden dilimizi doğru kullanmalı, sözlerimizi vurgu ve tonla desteklemeliyiz.
- * Eleştirmek yerine takdir etmeyi öğrenmeliyiz.
- * İyi bir dinleyici olmalı, anlamadan “anladım” dememeliyiz.

Yanlış Anlaşılmanın Bedeli

İletişimde küçük bir hata bile büyük sonuçlar doğurabilir. Nitekim bir komutanın “Bize iki tane Fruko getir” emrini yanlış anlayan asker, saatler sonra elinde “kriko” ile geri döner. Basit bir ses farkı, iletişimi tamamen farklı bir noktaya taşımıştır.

Sözsüz İletişimin Gücü

İletişim yalnızca sözlerden ibaret değildir. Bazen davranışlarımız, sözlerimizden daha güçlü mesajlar verir.

Ziyaret ettiğiniz bir dostunuz sizinle konuşurken sürekli başka şeylerle ilgileniyorsa, aslında size “öncelikli değilsin” mesajı verir. Aynı şekilde konuşma sırasında sürekli

saate bakmak da karşı tarafa “sıkıldım” hissini iletir.

Ölçüyü Kaçırmayın

İletişimde denge çok önemlidir. Ne söyleyeceğimizi bildiğimiz kadar, ne kadar söyleyeceğimizi de bilmeliyiz.

Bir profesör hayvanlarla ilgili bir konuda konuşma yapmak için hayvancılığın yaygın olduğu bir ilde konferansa davet edilir. Konferans saati gelir ama ortalıkta kimse yok. Salonda sadece ön sırada oturan bir tane seyislik yapan dinleyici var. Profesör konuşma yapıp yapmama konusunda tereddüt içindedir. Profesör sonunda salonda bulunan tek kişi olan seyise sormuş:

“Buradaki tek kişi sensin. Kararı sen ver. Sana göre konuşmalı mıyım, yoksa konuşmamalı mıyım?”

Seyis cevap vermiş: “Hocam ben basit bir insanım, bu konulardan hiç anlamam. O yüzden bana hiç sorma. Ama ben ahıra gelseydim ve bütün atların kaçıp bir tanesinin kaldığını görseydim, yine de onu beslerdim.”

Bu sözler karşısında seyise hak veren profesör, kararını vermiş ve konferansa başlamış. Konuşmuş, konuşmuş... İki saatin üzerinde konuşmuş, anlatmış... Sözlerini tamamlayan profesör, kendini çok mutlu hissetmiş ve görevini yerine getirmenin hazzı ve tatlı yorgunluğuyla seyise dönmüş. Aslında amacı, tek dinleyicisi tarafından da konferansın çok iyi geçtiğinin onaylanmasını duymakmış. “Konuşmayı nasıl buldun?” diye sormuş.

Seyis cevap vermiş: “Hocam, ben sana daha önce basit bir adam olduğumu ve bu konulardan pek anlamadığımı söylemiştim. Yine de, eğer ahıra girdiğimde, biri dışında tüm atların kaçtığını görseydim, onu beslerdim, ama elimdeki tüm yemi ona verip hayvanı çatlatmazdım.”

Bir profesörün tek kişilik dinleyiciye saatlerce süren konuşması sonunda aldığı şu cevap ibretliktir:

“Ahıra girsem ve bir at kalsa, onu beslerdim; ama elimdeki tüm yemi ona verip hayvanı çatlatmazdım.”

Bu örnek bize şunu hatırlatır: Anlatımın değeri, dinleyenin kapasitesi ve ihtiyacı kadardır.

Son Söz

Konuşurken karşımızdakinin bir insan olduğunu, duygular taşıdığını unutmamalıyız. İletişimde ölçü, saygı ve empatiyi esas alırsak; kırgınlıkların, yanlış anlaşılmaların ve itibar kayıplarının önüne geçebiliriz.

Unutmayalım:

Ne kadar iyi anlatırsak anlatalım, söylediklerimiz karşımızdakinin anlayabildiği kadardır.

Kırılan bir kalbin tamiri, kırılan bir kemiğin iyileşmesinden daha uzun sürer.

İletişim kazasız günler dileğiyle...

AVRUPA BİRLİĞİ NEREYE KOŞUYOR?

Ali Kamil YILDIRIM

“

Türkiye parçalanmış bir uluslararası düzende önce “kendisi olmalıdır”. AB’nin Türkiye çıkmazına karşı; güvenliğini ve milli refahını önceleyen yeni bir stratejik çerçeve oluşturmalıdır. Bu stratejik çerçevede Türkiye orta/uzun vadede güvenlik ve refahını AB veya NATO gibi kurumların inisiyatifine bırakmayan “kendine güveni ve caydırıcılığı yüksek” yetenekler geliştirmeyi hedeflemelidir.

”

AB’nin Çıkmazı

Avrupa/AB günümüzde küresel ölçekte çok kutuplu, parçalanmış bir uluslararası düzene doğru hızlanan gidişin girdabında ciddi ölçüde ABD, Rusya, Çin ve Türkiye’ye yönelik çıkmazlarla karşı karşıyadır. Avrupa, güvenlik ve siyasi ortaklık bakımından ABD’ye bağımlıdır, ancak ABD Uzakdoğu ve Ortadoğu jeopolitiği nedeniyle “başımızın çaresine bakın” diyor. Avrupa’nın kesintisiz ve makul maliyetli enerji ihtiyacı için Rusya’ya ihtiyacı var ancak güvenlik bağlamında artan Rus tehdidi Avrupa’nın kabusu oldu ve ABD’ye bağımlılığını sürdürmek zorunda kalmaktadır. Diğer yandan, küresel boyutta güçlü ve yükselen ekonomisi ve teknolojisi sayesinde Çin Serbest Ticaret Anlaşmaları Avrupa’yı etkisi altına almaktadır. ABD garantörlüğü olmadan Avrupa güvenliğini sağlamanın yegane yolu ise “Avrupa NATO”sunun inşa edilmesi olarak görülmektedir. Bu alanda Avrupa’nın seçeceği yol ise AB’yi Türkiye’ye karşı bir çıkmaza sürüklemektedir.

AB Türkiye’yi Dışlıyor

AB’nin en işlevsel daimi kurumu olan AB Komisyonu Başkanı Ursula Von der Leyen yakın geçmişte “mevcut küresel koşullar ışığında Türkiye ile gü-

venlik ve savunma alanında işbirliği” önermekteydi. Ancak daha sonra aynı Başkan AB için yol ayrımını ve sınırlarını tekrar tanımlarken “Avrupa kıtasını bütünleştirmeyi başarmalıyız ki Rus, Türk ve Çin etkisine girmesin. Daha büyük ve jeopolitik düşünmeliyiz” diyor. Komisyon Başkanı’nın Türkiye’yi Rus ve Çin gibi tehdit ya da muhasım konumuna koyan bu çıkışı yine aynı Komisyon’un alt temsilcileri tarafından “Türkiye’nin Balkanlardaki ihtirasının kastedildiği gibi “özü kabahatinden büyük” bir düzeltme ile tamir edilmek istenmiştir. Oysa bu açıklamalar Fransa Cumhurbaşkanı Macron’un 2022’de “Balkanlar ve Afrika’nın Çin, Rusya ve Türkiye etkisine bırakılmaması” bağlamında beyanları olduğunu da hatırlatmak gerekmektedir.

Avrupa’da Türkiye algısı asırlardır aynıdır. Kilise ve Avrupa siyaseti tarafından asırlardır sürdürülen Türk ve Müslüman aleyhtarlığının Komisyon Başkanı tarafından ifade edilmesine şaşırılmaması gerekir. Sadece bu gerçek 2026’da tekrar ifade edilmiştir ve Türkiye’nin AB üyeliği konusunda “ikiyüzlü” tutumunu sürdürmüştür. Özetle AB Türkiye ile ilişkilerini daha da somutlaştırırken şu gerçeği itiraf etmektedir: “Türkiye Avrupalı değildir, AB üyesi olamaz ancak AB’nin nüfuz alanı olarak kalmalıdır, Avrupa’nın savunma ve güvenliği için Türkiye’ye ihtiyacımız var”. Hal böyle iken ve küresel ölçekte çok kutuplu ve parçalanmış bir uluslararası düzene giderken Türkiye Batı ile ilişkilerini tekrar gözden geçirmek zorundadır.

Hangi Batı?

Batı medeniyeti küresel etkisi olan bir medeniyeti ifade etmesine rağmen, içinde insanlık için yaman çelişkiler bulundurmaktadır. Günümüzde AB kurumsal Batı’yı temsil etmektedir. Batı bir yandan insan hakları, hukukun üstünlüğü, özgürlük gibi evrensel değerlerin önemli bir kaynağıdır. Diğer yandan Batı medeniyetinin; ikiyüzlü, riyakar, emperyalist, sömürgeci ve ırkçı olduğunu, kendi tarihi geçmişi ve günümüz performansı kanıtlamaktadır. Bu durumda akla ilk gelen soru şudur; Hangi Batı? Kanımızca Batı’yı salt evrensel değerleri ile değil de “ahlaki” ile ölçmek gerekecektir. Batı kendi çıkarları ve kendi yandaşları söz konusu olduğunda “seçici” davranarak evrensel değerlerin amansız savunucusu olmaktadır. Batı’nın bu seçiciliği aynı zamanda onun “ahlaksızlığı”nın da kanıtı olmaktadır. AB’nin İsrail’in savaş suçuna, ABD ve İsrail’in İran saldırısına (birkaç vicdani itiraza rağmen) ses çıkarmaması, hatta destek vermesi bunun en son örneğidir.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluş yıllarından itibaren Batı'nın evrensel değerlerini ölçü kabul edip "Çağdaşlaşmak" hedefine yönelmiştir. Ancak Türkiye zamanla Batılılaşmak ve Çağdaşlaşmak gibi iki kavram arasında bocalamış ve bocalamaya devam etmektedir. Atilla İlhan Çağdaşlaşmak gibi nezih bir hedefin Batılılaşmak gibi bir teslimiyete evrildiğini "Hangi Batı" adlı eserinde çok acı bir şekilde işaret etmektedir. "Cumhuriyet kuşaklarının dramı Atatürk sonrasında başlar. Çağdaşlaşmayı batılılaşma yapan sonrakilerdir... Kuva-yi Milliye ruhunu da ele geçirip dağıtmışlar, devrimin ideolojisini şaşılacak bir çabuklukla yozlaştırmışlardır".

AB ve Türkiye Gerçekleri

Türkiye'nin AB ile yeni bir vizyon geliştirmesine etki eden gerçeklere göz atmak faydalı olacaktır.

1. Türkiye 1952'de NATO üyesi olmuş, 1987'den beri AB üyeliği için 40 yıldır beklemededir. Türkiye'nin "veto" hakkına sahip olduğu tek küresel kuruluş NATO'dur. AB içinde ise Yunanistan ve GKRY Türkiye'ye karşı aynı veto hakkına sahiptir. Herhangi bir şekilde Türkiye'nin NATO'dan çıkması GKRY'nin ve hatta İsrail'in NATO üyeliği ile sonuçlanması kaçınılmazdır. **Görünür gelecek için NATO üyeliğinin pratik faydaları bulunmaktadır.**

2. AB Türkiye'yi ortak üye yerine, kendisine bağımlı bir statüde tutarak, en büyük endişeleri olan "göç" sorununa karşı Türkiye'yi **göçmen deposu** olarak kullanmak istemektedir.

3. **AB Savunma ve Güvenlik alanındaki stratejik çerçevesinde Türkiye'ye yer vermemekte ısrarlı davranmaktadır.** Savunma Sanayii alanında ise Ortak Tedarik Yoluyla AB Savunma Endüstrisinin Takviyesi Programı, Avrupa Savunma Sanayi Geliştirme Programı ve Avrupa Savunma Fonundan Türkiye'nin yararlanması engellenmektedir.

4. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Türkiye'nin ihracattaki en büyük pay AB ülkelerine yapılan ihracattır. Yaklaşık 108 milyar dolarla tüm ihracatın yaklaşık %40'ına yakındır ve bu pazara ihracatımız ithalatımızdan fazladır. Görüleceği üzere tüm kısıtlamalara rağmen **Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı AB bölgesidir.**

5. **Türkiye'nin AB ekonomisine nüfuzu engelleniyor.** Türkiye'nin Gümrük Birliği Anlaşmasının güncellenmesini engellemekte, vize sorununa çözüm üretmemekte, Çin ve Hindistan ile yaptığı Serbest

Ticaret Anlaşmasında Türkiye'den ithal ettiği ürünlere ağırlık vermekte, "Made in Europe" politikasıyla Türkiye'den mal alımını engellemeye çalışmaktadır.

6. İsrail, GKRY ve Yunanistan Akdeniz ve Ege'yi kapsayacak askeri ittifak içindedir. İlave olarak ABD ve Fransa Yunanistan ile savunma ve güvenlik bağlamında "**ittifak içinde ittifak**" yapmışlardır. Bu ittifakların Türkiye'ye yönelik olduğu son derece açıktır. O halde savunma ve güvenlik alanında Türkiye'nin seçeneklerini artırması gerekmektedir.

7. Türkiye AB'nin kurumsal kısıtlamalarına rağmen İtalya, İspanya, Romanya, Polonya, gibi bir kısım AB ülkeleri ile Savunma Sanayi işbirliği yapmaktadır. AB Komisyon Başkanı'nın "Avrupa'ya Türk etkisinin girmemesi" söylemi bu konudaki endişelerden kaynaklanıyor olabilir.

Türkiye'nin Stratejik Vizyonu Ne Olmalıdır?

1. Türkiye parçalanmış bir uluslararası düzende önce "kendisi olmalıdır". AB'nin Türkiye çıkmazına karşı; güvenliğini ve milli refahını önceleyen yeni bir stratejik çerçeve oluşturmalıdır. Bu stratejik çerçevede Türkiye orta/uzun vadede güvenlik ve refahını AB veya NATO gibi kurumların inisiyatifine bırakmayan "kendine güveni ve caydırıcılığı yüksek" yetenekler geliştirmeyi hedeflemelidir.

2. Türkiye'ye ortaklık kapısını kapalı tutan kurumsal AB ile ilişkilerden ziyade, AB ülkeleri ile ikili ticari ve savunma sanayi ilişkileri gerçekleştirilmelidir. Böylesi Türkiye adına daha onurlu bir tavır olacaktır.

3. AB'nin kendi NATO'sunu kurması ve NATO'nun caydırıcılık ve savunma gücünün yerini alması mümkün gözükmemektedir. **Türkiye AB'nin müstakil savunma gücünde yer almasından ziyade NATO ile bağlarını sağlam tutmalıdır. Bu bağın muhafazası AB kaynaklı olarak Akdeniz havzasında Türkiye aleyhine gelişmelerin önünü kesebilecektir.** Ayrıca, Türkiye İngiltere gibi AB dışındaki NATO ülkeleri ile işbirliğini artırmalıdır.

4. Türkiye 1930'larda öncülük ettiği Sadabad Paktı ve Balkan Antantı, 1950'lerde öncülük ettiği Bağdat Paktı ve Balkan Paktı gibi "Bölgesel Sahiplenme" politikalarını hayata geçirmelidir. Bu bağlamda Ortadoğu'daki güvenlik ve istikrarın sağlanması için bölgenin başat ülkeleri ile kurumsallaşmış işbirliği geliştirmelidir. Türk dünyası ile sağlanan Türk Devletler Teşkilatına savunma ve güvenlik boyutu kazandırılmasını hedeflemelidir.

Selami YILDIRIM

Türkiye’de siyaset artık yalnızca fikirlerin yarıştığı bir alan değildir. Bugün siyaset; güç mücadelelerinin, hukuk savaşlarının, medya operasyonlarının ve psikolojik üstünlük arayışlarının iç içe geçtiği sert bir mücadele sahasına dönüşmüştür. Bu tablo içinde Cumhuriyet Halk Partisi’nde (CHP) ortaya çıkan “mutlak butlan” tartışması, yalnızca bir kurultay meselesi değil; Türkiye’de demokrasinin, parti hukukunun ve siyasal ahlâkın geldiği noktayı gösteren önemli bir kırılma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son günlerde kamuoyuna yansıyan hukukî değerlendirmelerde, CHP’nin 38. Olağanüstü Kurultayı hakkında “mutlak butlan” yani kesin hükümsüzlük iddiası gündeme taşınmıştır. Bu yorumlara göre kurultay baştan itibaren yok hükmündedir. Böyle bir durumda yalnızca genel başkanlık seçimi değil; Parti Meclisi’nden Yüksek Disiplin Kurulu’na kadar tüm organlar hukukî tartışma alanına girmektedir.

Ancak burada durup düşünmek gerekir. Bir siyasi partinin meşruiyeti yıllar sonra mahkeme salonlarında tartışılır hâle geliyorsa, mesele yalnızca bir parti meselesi değildir. Bu durum doğrudan doğruya Türkiye’de siyasetin kurumsal zeminini, hukuk güvenliğini ve demokratik yapının dayanıklılığını ilgilendirmektedir.

“Mutlak Butlan” Kavramı ve Siyasî Sonuçları

Hukuk dilinde “mutlak butlan”, bir işlemin başından itibaren yok sayılması anlamına gelir. Yani işlem yapılmış görünse bile hukuk düzeni açısından hiç doğmamış kabul edilir. Bu kavram daha çok ağır hukukî sakatlık durumlarında kullanılır. Eğer gerçekten böyle bir durum söz konusuysa, kurultay sonrasında alınan bütün kararlar tartışmalı hâle gelir. Yapılan atamalar, idarî işlemler, disiplin kararları hatta günlük yönetim faaliyetleri bile hukukî açıdan geçersizlik tartışmasına açılabilir.

Fakat burada asıl dikkat çekici olan nokta şudur: Türkiye’de artık siyasi mücadeleler seçim meydanlarından çok mahkeme koridorlarında yürütülmektedir. Bu durum demokratik sistem açısından son derece tehlikelidir. Çünkü demokratik meşruiyetin temel kaynağı milletiradesidir. Eğer siyasî rekabet sürekli yargı süreçleri üzerinden şekillenmeye başlarsa, toplumun demokrasiye olan güveni zedelenir. Bugün Türkiye’de birçok insanın zihnindeki temel soru şudur: “Yargı hukuku mu uyguluyor, yoksa siyaset yargıyı mı kullanıyor?” İşte bu soru bile tek başına büyük bir güven krizinin göstergesidir.

CHP’nin Tarihsel Kimlik Problemi

CHP’nin bugün yaşadığı kriz yalnızca güncel yönetim tartışmalarından ibaret değildir. Bu kriz aynı zamanda partinin uzun yıllardır taşıdığı kimlik probleminin de bir sonucudur. Cumhuriyet tarihi boyunca CHP, toplumun önemli bir kesimi tarafından devletçi, seçkin ve halkın değerlerinden uzak bir yapı olarak algılanmıştır. Özellikle muhafazakâr ve dindar kesimlerle sağlıklı bir bağ kuramaması, partiyi geniş halk kitleleri nezdinde sürekli tartışmalı hâle getirmiştir.

Bu nedenle iki binli yıllarda muhafazakâr siyaset yükselirken, CHP çoğu zaman bu yükselişi engelleyebilecek toplumsal dili kuramamıştır. Hatta denilebilir ki muhafazakâr iktidarlar, birçok zaman kendi başarılarından çok CHP’nin yanlışlarından beslenmiştir. Çünkü siyaset psikolojisinde korku ve karşıtlık çok güçlü araçlardır.

CHP’nin zaman zaman ortaya koyduğu sert laikçi söylem, toplumun kültürel kodlarını küçümseyen tavırlar ve ideolojik refleksler; muhafazakâr siyasetin eline sürekli propaganda malzemesi vermiştir. Bu durum özellikle İslamcı siyasetin toplumsal güçlenmesini kolaylaştırmıştır. Muhafazakâr seçmene yıllarca şu mesaj verilmiştir: “Bizi gönderirseniz yerine bunlar gelir.” Ve CHP’nin bazı çıkışları ne yazık ki bu korku siyasetini sürekli beslemiştir.

Muhalefetin Sürekli Savunmada Kılması

Bugün ortaya çıkan tabloya bakıldığında CHP'nin enerjisinin büyük kısmını memleket meselelerine değil, kendi iç krizlerine harcadığı görülmektedir. Türkiye'de milyonlarca insan geçim sıkıntısıyla mücadele ederken; gençler gelecek kaygısı yaşarken; emekliler yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm edilirken; eğitim sistemi ciddi bir kalite kaybı yaşarken muhalefetin sürekli iç hesaplaşmalarla gündeme gelmesi iktidarın elini rahatlatmaktadır.

Çünkü kendi içinde parçalanmış bir muhalefet, topluma güven veremez. İktidarlar en çok dağılık muhalefeti sever. Çünkü parçalanmış muhalefet, alternatif üretmek yerine sürekli savunma yapar. Bugün CHP'nin önemli bir kısmı ekonomi, hukuk, eğitim ve toplumsal krizler üzerine yoğunlaşmak yerine kendi meşruiyetini savunmak zorunda kalmaktadır. Bu da iktidara büyük bir hareket alanı açmaktadır.

Devlet Gücü ve Siyasî Rekabet

Türkiye'de siyaset artık yalnızca partiler arasında yürüyen bir rekabet değildir. Devlet imkânları, medya gücü, bürokratik mekanizmalar ve yargı süreçleri de siyasetin bir parçası hâline gelmiştir. Bu nedenle herhangi bir hukukî süreç toplumun bir kesimi tarafından doğrudan siyasi müdahale olarak okunmaktadır. Asıl problem de burada başlamaktadır.

Çünkü hukuk, toplum vicdanında tarafsızlığını kaybetmeye başladığında devlet otoritesi de zarar görür. Hukuk devletinin en temel şartı, adaletin yalnızca tarafsız olması değil; aynı zamanda tarafsız görünmesidir. Eğer insanlar mahkeme kararlarını siyasî aidiyetlerine göre yorumlamaya başlıyorsa, orada hukuk düzeni ciddi yara almış demektir.

Türk Siyasetinin Asıl Krizi: Ahlâk Çöküşü

Bugün Türkiye'de yaşanan problem yalnızca hukuk problemi değildir. Asıl kriz ahlâk krizidir. Siyaset; millet hizmeti olmaktan çıkıp kariyer planlamasına dönüşmüştür. Liyakat yerine sadakat, ahlâk yerine çıkar, millet yerine klikler ön plana çıkmıştır. Bu yüzden toplumun siyasete olan güveni giderek zayıflamaktadır.

Siyaset sahnesinden yayılan kötü kokuların temel sebebi de budur. İlkesiz ittifaklar, günü kurtarmaya yönelik popülist söylemler, makam merkezli siyaset anlayışı ve şahsî hesaplar; toplumu siyasetten uzaklaştırmaktadır. Bugün birçok insanın siyasetten umudunu kesmesinin nedeni ekonomik krizden

önce ahlâk krizidir. Çünkü toplum şunu görmektedir: "Birçok siyasetçi milletin derdiyle değil, kendi geleceğiyle ilgilenmektedir."

"Siyaset Ya İbadet Gibi Yapılır Ya da Hiç Yapılmaz"

Millet Partisi'nin Kurcu Genel Başkanı Merhum Aykut Edibali yıllar önce çok önemli bir söz söylemişti: "Siyaset ya ibadet gibi yapılır ya da hiç yapılmaz." Bu söz aslında Türk siyasetinin bütün problemlerini özetlemektedir. Çünkü siyaset, makam sahibi olma sanatı değildir. Siyaset; milletin yükünü omuzlama sorumluluğudur. Fedakârlık ister. Ahlâk ister. Karakter ister. Vicdan ister.

Bugün ise siyaset çoğu zaman bir çıkar organizasyonuna dönüşmüş durumdadır. Bu nedenle toplumun siyasete güveni zayıflamakta, gençler siyasetten uzaklaşmakta ve demokrasi giderek ruhunu kaybetmektedir.

Türkiye'nin İhtiyacı: Yeni Bir Siyasî Dil ve Yeni Bir Ahlâk

Türkiye'nin bugün en çok ihtiyaç duyduğu şey; yeni bir slogan değil, yeni bir siyasî ahlâktır. Toplum artık kavga görmek istemiyor. İnsanlar; hakaret değil çözüm, propaganda değil samimiyet, hamaset değil adalet arıyor.

Partilerin de artık ciddi bir nefis muhasebesi yapması gerekiyor. Çünkü mevcut siyaset dili toplumu yormaktadır. Muhalefet kendi içinde kavga ederken, iktidar ise sürekli güç merkezileştirmesine yönelmektedir. Bu tablo sürdürülebilir değildir.

Türkiye'nin ihtiyacı; kişilere göre şekillenen değil, kurullarla işleyen bir sistemdir. Güçlü devlet; güçlü propagandayla değil, güçlü kurumlarla ayakta kalır. Güçlü demokrasi ise ancak ahlâklı siyasetle mümkündür.

“

Türkiye'nin bugün en çok ihtiyaç duyduğu şey; yeni bir slogan değil, yeni bir siyasî ahlâktır. Toplum artık kavga görmek istemiyor. İnsanlar; hakaret değil çözüm, propaganda değil samimiyet, hamaset değil adalet arıyor.

”

ASLAN KİM,

Tilki Kim?

Mustafa GÖKTEKİN

“

Koyun mu Aslan mı?

Bir aslan yavrusu bir koyun sürüsünün içine düşmüş ve koyunların yavruları ile birlikte yaşamaya başlamış. Sürüdeki diğer kuzular gibi koyunlar bu yetim yavruyuda besleyip emzirmişler. Günler geçmiş kuzular büyümüş bu arada aslan yavrusu da büyüyüp serpilmiş!

Aslan diğer koyunlar gibi otlayarak hayatını devam ettirirken; koyunların içinden en yaşlısı ve tecrübeli bilge bir koyun Aslan'a; *"Evlât sen koyun değilsin, üstelik sen ot yemez et yersin. Sen ormanların kralısın"* der. Aslan yavrusu; *"Hayır ben koyunum"* deyip koyun gibi yaşamaya devam eder. Yaşlı koyun; *"Evlât yüksek sesle bir bağır bakalım!"* der. Aslan bir kük-rerki ormanda sesi duymayan kalmaz, kalmadığı gibi aslanın yokluğunda keşmekeş haline gelen or-manda taşlar bir-bir yerine oturur.

Geçme Namert Köprüsünden...

Hani İran Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan'ın okuduğu şi-irde; *"Geçme namert köprüsünden ko aparsınsel seni/ Yatma tilki gölgesine ko yesin aslan seni!"* diyor ya! Namert kim, tilki kim, aslan kim, koyun kim birbirine karıştı gitti. Namertlerin köprüsünden geçen geçene!

Ülkelerin aslanı 1699 Karlofça anlaşmasına kadar Türk milleti idi. Hatta daha bir yüz yıl sonrasında bile dünyada onun rızası olmadan düzen verilemezdi. Lakin sonrasında dünyayı tilkiler sardı ve o tilkiler nerede ise kaçyüz yıldır dünyanın anasını ağlatıyorlar. Sömürmedikleri, ülke, yok etmedikleri mazlum millet kalmadı. Milyon üzeri yüz milyon insanı katlettiler. Kaç yüz yıldır da dünyanın anasına ağlatmaya devam ediyorlar.

Türkiye karar vermelidir. Kükreyen aslan mı olacak, ot yi-yen aslan olmaya devam mı edecektir? Tilkilerin gölgesinde hayatına devam edip, kendisine açılan alan kadar mekânda siyaset yapıp kendisini dünya lideri olduğunu sanmaya mı devam edecek? Yoksa Aslan olduğuna karar verip aslan gibi davranıp bölgesini ve İslam dünyasını ve mazlum milletleri dizayn mı edecektir?

”

Celladına Aşık Milletler Tilkilerle Beraber

Mazlum milletler bunca sömürülmeye rağmen sıraya girmeleri, birinin yanında durmaları gerektiğinde ki-min yanında duruyor veya yerlerini alıyorlar. Kendile-rini sömürüp ezen ülkelerin. Taraf tutacakları zaman tilkilerin yanında yerlerini alıyorlar. Aslan ne yapıyor dersiniz, aslan kaç yüzyıldır kendisini hala koyun sa-nıyor, koyun gibi davranıyor. Kendisinin mazlumla-rın hamisi, gariplerin çaresi olduğundan bihaber ot-lamaya devam ediyor. Koyunlarda onu kendilerinden sayıp etrafında otlamaya devam ediyorlar.

Aslanlar kendini koyun sanıyorken; tilkiler dünya-nın düzenini kendi lehlerine akort ediyorlar. Dün Afrika'yı, Asya'yı ve Amerika'yı ve uzak doğuyu sömürdüler ve temin ettikleri zenginliklerle kazandıkları teknolojik üstünlüğü daha çok sömürmek ve daha çok öldürmek adına kullanıyorlar. Bütün bun-ların başında Trump 'un Çine götürdüğü iş adam-larının kimler olduğunu merak edip öğrenirse-niz; bugüne kadar dünyayı kim sömürmüş, masum insanları kim katletmiş daha iyi anlarsınız. Beynel-milel Siyonizm'ino gün ne kadar etkin olduysa bu-günde o kadar etkin olduğunu görürsünüz.

Esir Türk İlleri...

Doğu Türkistan'ın neden esir olduğunu, asırlardır mazlum milletlerin ve mazlum Türk boylarının neden ezilip sömürüldüğünü çok daha iyi anlarsınız. Bugün Doğu Türkistan esir de, diğer Türk illeri bağımsız mı? Doğu Türkistan'da Uygur Türkünden başka Türk yok mu? Kafkaslarda ve Balkanlarda esir Türkler, hatta Irak ve Suriye sınırlarındaki Türkmenler hür mü? İsrail'e yamak yapılan, bölgede İsrail'in güvenliği için kullanılan Peşmergeler ve PKK bölgesel hürriyete kavuşurken Türkmenlerin neden en azından özerk bir bölgesi yoktur? Rusya'da bulunan ve Rusya'nın içinde Türklerin nüfusu azımsanacak kadar mıdır?

Mesele şu ki dünyayı tilkiler bastı ve tilkilerin dediği dedik yediği yedik. Irak petrolerini, Venezüella petrolerini ve sair yerleri sömürdükleri gibi İran ve bölgede şartsız sömürecekleri yerleri basmış durumdalar.

Türkiye Karar Vermeli!

Bütün bunlardan sonra Türkiye karar vermelidir. Kükreyen aslan mı olacak, ot yiyen aslan olmaya devam mı edecektir? Tilkilerin gölgesinde hayatına devam edip, kendisine açılan alan kadar mekânda siyaset yapıp kendisini dünya lideri olduğunu sanmaya mı devam edecek? Yoksa Aslan olduğuna karar verip aslan gibi davranıp bölgesini ve İslam

dünyasını ve mazlum milletleri dizayn mı edecek-tir? Bunun içinde tarihi bilen ve gelecek ile planları, projeleri olan, ayakları yere basan devlet adamlarına ihtiyaç vardır. Kendi gücünüzü bileceksiniz, düşünmanı tanıyacaksınız ve ayaklarınız yere basacak ne yapıp ne yapamayacağınızı, neyi ne zaman yapacağınızı planlayacaksınız.

Gerçek olan bir şey varsa günde 98 defa fikir değiştirip, zenginliklerine çökmek istediği ülkeye çullanmasının adına Aslan Kükremesi ismini koyan ve dengesiz, yalan söyleyen Trump'ın Çin lideri Şi ile dünyayı paylaşma provalarını iyi okuyup politikalarınızı ona göre düzenlemeniz, geliştirmeniz gerekir. ABD, Çin'in kendisini egale etmekte olduğunu görüp zevahiri kurtarmaya çalışırken kuyruğu dik tutmak için politika geliştirmektedir.

ABD'nin Bahtı Sönmek Üzeredir.

Gerçek olan şu ki ABD'nin yükselen bahtı tıpkı Rusya'nın bahtının, bayrağının indiği gibi inme trendine girdiğini sadece biz değil bütün aklı erenler söylüyor. Çünkü zulüm asla ebedi kalmaz. Bu kez başka bir zalimin, Çin'in bahtı yükseliyor gibi görünsede elbette "Mazlumun ahı indirir şahı" Elbette zulüm ebedi kalmayacaktır.

ABD Başkanı Trump'ın "İran'ın bütün askeri hedeflerini yok ettik, ordusunu yok ettik, füze rampalarını yok ettik" gibi sözlerinin yalan olduğu bizzat CIA yetkilileri tarafından ABD basınına açıklanmış bulunuyor. ABD'nin bütün atıp tutmalarına rağmen neden Hürmüz boğazına giremediğinin sebebi anlaşılmıştır. İşin garip tarafı şudur ki bu günlerde bölgenin ve İslam dünyasının aslanının İran gibi görünmesi garip değildir. Çünkü Ulus Devlettir. Bizim aklı evvellerin; Türk, Kürt, Arap gibi ayırtırmaya çalıştıkları ulus devlet olmanın avantajlarını kullanıyor ve bütün sıkıntılarına rağmen hala İran'da halk birlik ve beraberlik içinde.

"Muhteşem Türkiye"

Türk Milleti bütün alt kimlerini bugüne kadar hep saygıyla karşıladı. Lakin üst kimliğin Türk milleti, bayrağın Türk'ün ayyıldızlı al bayrağı, vatanı misak-ı milli olduğunu unutmadan ve bir zamanlar dünyanın-ormanların aslanı olduğunu unutmadan dünyaya nizam vermenin tarihsel bir miras olduğunu bilen Türk milleti ve onun bağrından çıkan Millet Partisinin yiğit erlerinin kurmaya hazırlandığı ve kuracağı "Muhteşem Türkiye" kurulduğunda kim aslan, kim tilki ortaya çıkacak. Taşlar yerine oturacak.

VATAN TOPRAKLARININ KORUNMASI **BEKA MESELESİDİR!**

Yahya DEMELİ

Ülkemiz, jeostratejik ve jeolojik açıdan büyük bir zenginlik ve öneme sahip. Yer altı ve yer üstü zenginliklerimiz, batının iştahını kabartıyor. Türkiye'nin farklı bölgelerinde çıkarılan maden çeşitliliği; sanayi, enerji ve ihracat açısından stratejik önem taşıırken, plansız ve programsız maden sahalarına ruhsat verilmesi gelecek açısından birçok tehlikeleri barındırıyor.

Bugün, ülkemizin dört bir yanından yükselen çılgınlıklar, sadece birkaç bölgenin, köylünün toprak mücadelesi değil; bir milletin geleceğini, doğasını, kanıyla suladığı vatanını ve vicdanını koruma davasıdır... Ülke topraklarımızın yarısına yakını maden arama sahasına alındı. Milletimiz, maden aramaya karşı değil kontrolsüz, zaman zaman yasa dışı, ÇET raporuna bakılmaksızın ve artıları eksileri düşünülmeden yapılan ruhsatlandırmaya karşıdır.

Maden sahalarının ulaştığı boyutlar, artık sadece çevresel bir endişe değil, bir varoluş, yok oluş krizine dönüşmüştür. Yapılan bilimsel araştırmalar ve haritalandırma çalışmaları, Türkiye'nin 40 ilinin ortalama %67'sinin madenlere ruhsatlandırıldığını ortaya koymaktadır. Kaz Dağları'ndan Artvin'e, Muğla'dan Erzincan'a kadar, ülkenin yarısından fazlası maden sahası ilan edilmiş durumdadır. Birçok ilde köylülerin, yaşam alanlarını korumak için jandarma barikatları önünde sergilediği kararlı direniş ve yargı kararlarına rağmen, hükümet yeni maden

ruhsatları vermeye devam etmektedir. Halkın toprağını koruma refleksi ile siyasi iradenin, maden arama odaklı büyüme tercihi arasındaki uçurum, yöneticilere güveni azaltmakta, toplumsal huzuru da tehdit etmektedir.

Doğu Karadeniz'de 2 milyon hektarlık alan maden sahası yapıldı!

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından yürütülen maden ruhsatları ve Nisan 2026'da yapılan ihalelerle, Karadeniz bölgesinin geniş bir kısmının binlerce hektarlık alanı daha ruhsatlandırılmıştır. Güncel raporlara göre, bölgedeki illerin büyük bir bölümü (bazı verilerde %80'ine kadar) maden arama ve işletme ruhsatları ile kaplanmış durumdadır. (Al Bakışı)

MAPEG, 25 Mart'tan itibaren Doğu Karadeniz Bölgesinde Artvin, Giresun ve Gümüşhane illerinde toplamda 20 farklı alanı, 4. Grup maden çalışması yapılması için, ihaleyle maden şirketlerine verdi. Bu projeler doğası gereği, yüksek çevresel risk barındırdığından dolayı kamuoyunda büyük bir endişe ve tepkiyle karşılanmaktadır. Artvin (%71), Gümüşhane (%93), Giresun (%85), Ordu (%74), Rize (%82), Trabzon (%77) ve Bayburt, Samsun, Sinop gibi illerde de geniş alanlar için ihaleler ve ruhsatlandırmalar yapıldığı bildirilmiştir.

Sadece 4 ildeki maden alanlarının toplamı yaklaşık 2 milyon 50 bin hektar olurken, maden alanının 4 İstanbul büyüklüğünde olduğu belirlendi. Türkiye genelinde yaklaşık 549 bin hektarlık alan maden sahası yapılması için şirketlere devredilirken, Doğu Karadeniz Bölgesinde 45 bin hektarlık bir alan daha maden şirketlerine verildi. (Trabzon 360 Haber 7 Nisan 2026)

Vahşi maden arama metotlarıyla bu nadir toprakların, yerli ve yabancı şirketlere peşkeş çekilir nitelikte olması, aynı zamanda; tarımın, hayvancılığın, havanın, suyun, ormanın, köylerin, meraların, yaylaların, yok edilmesi; köylünün, ormancının, üreticinin yerlerinden yurtlarından, toprağından edilmesi demektir!..

Yine bölgenin hem doğal hem tarihi alanları da maden tehdidi altında, arkeolojik sit alanlarının, sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları, yaban hayatı geliştirme sahalarının tamamı, tabiat parkalarının yüzde 98'i, gölet ve barajların yüzde 95'i ve önemli doğa alanlarının yüzde 94'ü IV. Grup madenlere ruhsatlı (Haber Politika)

Maden Arayalım Ama Talan Ettirmeyelim!

Maden aramada mesele, sadece “yüzde kaç” değil, nerede ve nasıl müdahale edildiğidir. %1 bile olsa, bu faaliyetler tarım alanlarının, su kaynaklarının ve yaşam alanlarının tam ortasında yapılıyorsa, zararı ve etkisi kat kat büyüktür. Oysa bir bölgedeki küçük bir müdahalenin, yüz yıllarca sürecek doğa tahribatına yol açabileceği herkesin malumudur. Açılan

alanlar, kesilen ağaçlar, bozulan toprak yapısı, su dengesi ve kullanılan kimyasallar topraklarımızı yaşanmaz hale getirir, ciddi sonuçlar doğurur...

“Her 100 ruhsattan 1'i işletmeye geçiyor” ifadesi de gelecekte risk olmadığı anlamına gelmez. Bugün arama yapılan her saha, yarının potansiyel işletme alanıdır. Yani aslında süreç adım adım ilerlemektedir. Bu aramaların, katkı ve kazancı az da olsa vardır. Ancak hiçbir ekonomik kazanç, geri dönüşü olmayan doğa tahribatında önemli olamaz...

Milletimiz geçici gelirler uğruna, kalıcı zararları kabul etmek zorunda değildir!

Toprağımızı, suyumuzu, doğamızı ve geleceğimizi korumak ve düşünmek durumundayız.

Plansız Ve Kontrolsüz Madencilığe Hayır!

Bir ülkenin gerçek zenginliği, sadece yerin altındaki maden cevherleriyle değil; yerin üstündeki bereketli toprakları, asırlık zeytin ağaçları, gür ormanları ve temiz su kaynaklarıyla da ölçülür. Plansız ve talan madencilik anlayışı, sadece kazmak demek değildir. Bu süreç, devasa çukurların açılması, tonlarca siyanür, kuvvetli asit, kanserojen gibi kimyasallar kullanılması, toz bulutları ve kronik hastalıkların artması, su kaynaklarının sonsuza dek zehirlenmesi anlamına gelir...Doğada uzun vadeli kirlilik riski vardır...

Bir bölgede maden bittiğinde, geriye sadece devasa bir enkaz ve yaşamın imkansızlaştığı bir ekosistem kalır. Zeytinliklerin, ormanların yok edilmesi, sadece tarımı bitirmekle kalmaz; erozyon, su kaynaklarının zarar görmesi, ekosistem, su döngüsü ve iklim dengesi için önemlidir! Binlerce yıllık bir kültürün ve geçim kaynağının da kökünü kazır... Yerel halkın yaşamı (tarım, hayvancılık, turizm) olumsuz etkilenecektir. Köy, mera, orman, yayla, toprak yaşamdır, üretimdir, gelecektir. **Bu ülkenin toprağı, kapitalizm anlayışına terkedilemez.**

Günümüzde, Maden Kanunundaki düzenlemeler, adeta özel şirketlerce talan hukukuna evrilmiştir. **Bugün doğamızın ve geleceğimizin önündeki en büyük tehditlerden olan plansız maden aramalara, vatanın bekası meselesi olarak bakılmalıdır!**

2002-2025 yılları arasında verilen maden ruhsatı sayısının, Cumhuriyet tarihinin 80 yılına, (1923-2002) kıyasla 325 kat arttığı belirtilmektedir. (Al Bakışı)

Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir plansız maden arama düzeni görülmemiştir!..

Maden aramasının olumlu ve olumsuz etkileri nelerdir?

Milletlerin geleceği, ekonomik gelirle, milli gelirle irtibatlıdır. Yeraltı kaynaklarımızın da belli düzeyde kullanıma açılması, milletimizin menfaatine uygun olarak yapılmasıdır. Yoksa ülkemizde hiç maden aranmasın, üretim yapılmasın denemez. Ama, batı normlarına ve araştırmalarına göre maden aransın, çevreye zararları ve etkileri az, getirisi çok olması öncelikli olmalıdır!.. Çünkü; madenler (altın, kömür, bakır vb.) ekonomik değer yaratır...

Maden aranmasında doğru olan, hukuka göre, verim alıcı, çevreyi ve yerel yaşamı koruyacak şekilde, plan proje, sıkı denetim mekanizmalarıyla ve bilimsel ve yasal çerçevede yapılmasıdır. Burada **“ölçü”, yapılan işin yoğunluğu, maden alanının verimliliği, rezerv potansiyeli ve bilimsel yeterliliğinin olmasıdır!** Yani sadece alan büyüklüğü değil, verimlilik esas ölçü olmalıdır. Uzun vadeli çevresel maliyetler, kısa vadeli kazançtan büyük olabilir.

Meselelere devlet aklı ve milli menfaat gözüyle bakılmalıdır!

Bu mesele bir değer tercihi; kısa vadeli ekonomik kazanç mı, uzun vadeli çevresel sürdürülebilirlik mi? Birçok uzman, özellikle geri dönüşü olmayan orman tahribatı söz konusuysa, mevcut uygulamaların “doğru” olmaktan uzak olduğunu savunuyor. Mera ve yaylalar gibi alanlar sadece “boş arazi” değildir. Hem ekolojik hem de hukuki açıdan korunan yerlerdir. Bu yüzden maden arama konusu birkaç önemli boyuta bağlıdır. Türkiye’de maden aramanın ölçüsü sadece “kaç dönüm arazi” değil; ruhsat sınırları, bilimsel çalışma yoğunluğu, çevresel etki ve ekonomik fizibilitenin birlikte dengelenmesidir. Çünkü mesele sadece ekonomi değil; yaşamın kendisidir.

Bir yerde yerlilik ve hukuk yoksa, oraya ne yaparsanız yapın, adı kalkınma olmaz. **Uygulanmaya çalışılan modeller, serbest piyasa ekonomisi olabilir ama devlet, piyasa devleti olamaz!** Atatürk; birçok

devletlerin kontrolündeki demiryolları, limanları, madenleri aldı, millileştirdi, devletleştirdi. Madenleri de devlet işletsin, tamamı milletime kalsın demişti. Devletin görevi, doğal kaynaklarımızı ve doğal çevreyi milletimiz adına korumak ve etkin şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Kontrollü, verimli sahalardan maden çıkarmaya evet ancak, kamu menfaati, çevre ve yaşam şartları korunarak. **Bu topraklar rantın değil, halkın olmalı.** Doğru planlanmış, doğa ve çevre ile uyumlu sürdürülebilir bir madencilik politikasının ülkemizin kalkınması için önemli olduğu söylenebilir. Türkiye’de maden aramanın ölçüsü sadece “kaç dönüm arazi” değil; ruhsat sınırları, bilimsel çalışma yoğunluğu, çevresel etki ve ekonomik fizibilitenin birlikte dengelenmesidir.

Vatan toprağının korunması milli bir konu ve beka meselesidir!..

Bu topraklar ecdadımızdan bize emanettir, birilerine peşkeş çektirilemez, yaşanmaz hale getirilemez. Bu altın ve maden arayanların dertleri de vatanla, devletle, milletle ilgili dert değildir. Vahşi kapitalizmin davası, menfaat sağlamak, talan etmek ve cebi doldurmaktır... Bu vatan bizim. Ormanı, ağacı, köyü, dağı, yaylası, tarlası, bağı-bahçesi toprağı, hayvanı, şehidi, toprakta yatanyla, şehidiyle vatandır... Topraklarımız talan ettirilemez!

"Kamu yararı" adı altında yapılan düzenlemeler, toprağı koruyan yasaları delmekte ve topraklarımızı geri dönüşü olmayan birer şantiyeye çevirmektedir. **Yasaların önceliği, sermayenin kısa vadeli kârlarının değil, vatandaşın suyunun, havasının ve gıdasının güvencesi olmalıdır. Mevcut yasal boşluklar rehabilite edilmedikçe, açılan her maden ocağı geleceğimizden çalınan bir parça haline gelecektir.**

Ülkemizin geleceği, milli kalkınma ve ekonomik modellere, adalet şemsiyesi içerisinde yatırımlara bağlıdır. Yabancı sermayenin hâkim olduğu bir ülkede millilikten bahsedilemez. Milli iktidarla, milli ekonomik kalkınma modelleri ortaya konmalı, vatandaşın yasalara, devlet kurumlarına güveni sağlanmalıdır.

Yerin üstündeki toprak ve su, nesiller boyu sürecek gerçek ve tükenmez zenginliğimizdir. Yarın, çocuklarımızı bırakacağımız miras, kullanabileceği, ekilebileceği toprağı, gölgesinde oturabilecekleri asırlık zeytin ve orman ağaçları ve içebilecekleri temiz su olmalıdır... Siz, yaşam alanlarınızı yok ettiniz mi, geleceğinizi yok ediyorsunuz demektir...

DEVLET'İN AKLI MI? DEVLET AKLI MI?

Ahmet ÇUVALDIZ

Evveet çok değerli okurlar,Emperyalizmin beyni Siyonist İsrail ve uşağı ABD'nin İran'a saldırılarına dinlenme mola-sıverdiği bir süreçteyiz birlikteyiz. Bu yazımda da sizin içinbir şeyler döktürdüm,okursunuz diye...

Devlet'in Akli Devlet Akli Mi?

Evet, Devlet'in akli "devlet akli" mi? "Şimdi bu da soru mu?" sayın Çuvaldiz. Sorunun cevabı zaten sorunun içinde demeyin, gofeleri alın şöyle iki elinizin arasına, bir düşünün.Ya da ben size yardımcı olayım. Devlet'in aklının devlet akli mi, yoksa birilerinin akli mi,oturup birlikte bakalım.

Mesela, eski CIA Türkiye şefli Paul Henze'nin 2006'da Beyaz Saray'a sunduğu Türkiye raporunu isterseniz şöyle bir hatırlayalım. Bakın ne demiş Paul Efendi:

"Türkiye'nin bu şekliyle ABD politikalarının yanında olacağından emin olamayız. Ülkeyi kuranlar, denetim mekanizmasını çok sıkı tutmuşlar. Hükümeti ikna ettiğimizde Meclis; Meclis'i ikna ettiğimizde Ordu; Orduyu ikna ettiğimizde yargı karşımıza geçebiliyor.

Eğer Amerika'nın çıkarı, Türkiye'de bir federal devlet kurulması ise mutlaka ve öncelikle yargı, ordu, Meclis ve hükümeti tek bir elde toplayan başkanlık rejimine geçilmelidir.

Bir kişiyi ikna etmek, birbirini denetleyen bir yapıyı ikna etmekten çok daha kolay olacaktır. Eğer o bir kişi Amerika'nın çıkarlarına yardım konusunda tereddüt ederse, bir kişi üzerine kurulmuş böyle bir yapıyı yıkmak Amerika için hiç sorun olmaz."

Ülkemizde 2002'den beri iktidarda Tayyip Erdoğan vardır. Her ne kadar keyfi davranıyor ve Anayasaya uymuyorsa da tek adam da değildir. Ve biri çıkar, şöyle bir öğüt verir: "Erdoğan'ı Anayasaya uyduramıyoruz, bari Anayasayı Erdoğan'a uyduralım!"

Ve Anayasayı Erdoğan'a uydurmak için önce 2017'de referandumla Anayasa değiştirilir.Bir dereceye kadar yol yarılanmıştır. "Durmak yok, yola devam" denilir ve "yetkinin değişik kişilerde olması işleri uzatıyor, biz yolu kısaltalım, şu aradıkları aradan çıkartıp devleti toptan birisinin üzerine zimmetlemeyelim" diyerek 2018'de tek adam yönetimine geçilir.

Meclis devre dışı bırakılmış, Ordu da zaten kıymetli Hocalarının işbirliğiyle 2016'da halledilmiş ve birileri için böylece dikensiz gül bahçesi oluşturulmuştur.

Aradan yıllar geçer. Ve yüze yüze işin sonuna gelinir. Türk, Kürt ve Arap kardeşliğinden bahisle federasyon istekleri açıktan açığa dillendirilmeye başlanır.

Devletin akli denilen akıl, işte bu akıldır!

Devlet Akli Bu Olamaz!

Devlet'in aklının dayanakları, sadece önceki sütundabe-lirtilenlerle sınırlı değil, dahası var. Mesela, bugün Türkiye'de olup biten bazı şeylerin, 1998'de Graham Fuller, Henry JakBarkey ve Morton Abramowitz'inbirlikte yazmış oldukları "Türkiye'nin Kürt Meselesi"adlı kitapta ay-nen yer alıyor olması gibi...

Ya da bazı şeylerin, 2007'de Graham Fuller tarafından yazılan "Yeni Türkiye Cumhuriyeti" kitabındakilerlebire bir uygun olması...

Öyle ki, hazretler, sanki birer müneccim gibi, Meclis'te kurulacak komisyonun resmi değil, özel bir komisyon olacağını bile bilmişler. Dahası,İlkAçılım Sürecinde bir "Akil Adamlar Heyeti" kurulması dabeylerimizinnadide önerileri arasında yer almıştı...

Gelelim Terörsüz Türkiye paravanının arkasına. Önde Reis, bir yanında Devlet, diğer yanında DEM. Birlikte bitmiş "PKK terörünü" bitirmek için uğraşıyorlar. Kiminle? Artin Agopyan ve PKK uzantıları ve...

Kırk yıl; asker, polis, korucu ile bebeklerden seksenlik ihtiyarlara kadar on binlerce insanımızı kara toprağa düşüren, kalkınmaya harcayacağımız milyarları silah ve mühimmata ayırmak zorunda bırakan, gelişmeyi engelleyen terör örgütü PKK muhataplığında.

Emperyalistlerin taşeronuPKK'nın ana stratejisinin,aş-ağıda yer alandört aşamaya dayandığını bilmeyen sadece bizim "devletlular" derssem, büyük haksızlık etmiş olurum. Bal gibi biliyorlar. Bilmeyen onlar değil, sadece bizim sade vatandaşlar.

İlk aşamada bazı kültürel ve sosyal hakları elde etmek isteyen PKK, ikinci aşamada iseTürkiye'de özerk veya federasyon şeklinde bir yönetim yapısı oluşturmak isteyecek. Son günlerde sıkça konuşulan ve tartışılan konuların federasyon olması, sözde Terörsüz Türkiye sürecinin nerelere evrileceğini göstermiyor mu? Tabi; gözü olup görene, akli olup çalıştırana.

Üçüncü aşamada Türkiye sınırları içerisinde sözde bir "Kuzey Kürdistan"ın kurulmasıhedefi var. DEM'liler de sürekli bunu dillendirip duruyorlar zaten.

Son aşama; Türkiye, İran, Irak ve Suriye topraklarınınbir kısmında Bağımsız Birleşik Kürdistan Devletinin oluşturulması.

Ama İran direniyor ve iş yatıyor. Tabişiimdilik.

ÖNCE TARIM BİTTİ, ARDINDAN KÖYLER, ŞİMDİDE NÜFUS...

Ali Osman ARGİN

Süleyman Demirel'in başbakanlığı dönemlerinde çokça kullandığı sözü; "Türkiye tarım ülkesidir, ancak sadece tarım ile kalkınamaz. Sanayileşmek zordur. Tarımda da sanayileşecektir" hatırlardadır.

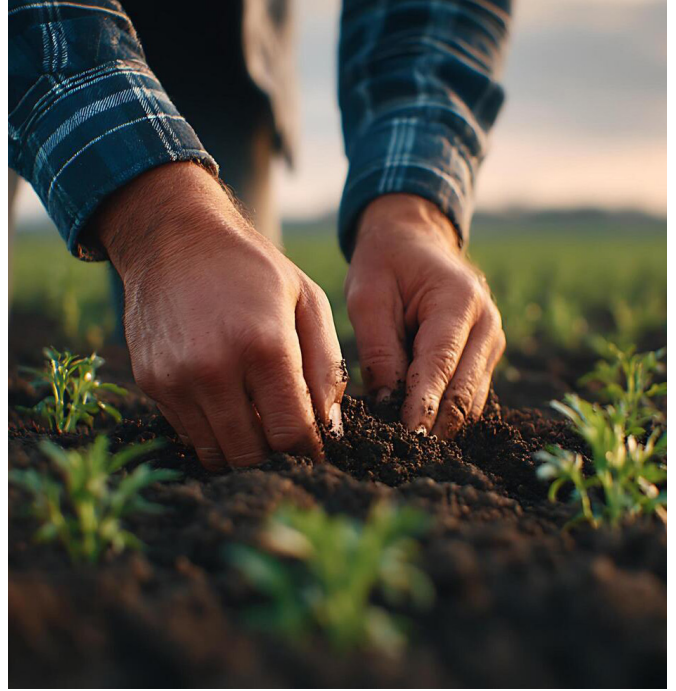
O dönemler tarımın çoğunlukla insan ve hayvan gücüyle yapıldığı, karasaban ve pulluk dönemi idi. Traktör köylere yeni yeni girmeye başlamıştı. Genelde traktör gibi makineler büyük çiftliklerde görülmekteydi. Bu çiftliklerin çoğunluğu da örnek devlet çiftlikleriydi.

Bu arada devlet çiftçiyi desteklemek ve bilinçlendirmek amacıyla birtakım çalışmalar yapıyordu. Bu çalışmalarını özetlersek:

1. İlçelerde "Ziraat Mühendislikleri" ve "Veteriner Teşkilatları",
2. Birkaç köyün ortasında kalan merkezi köylerde "Köy Ebeleri" ve "Sağlık Ocakları",
3. Merkezi köylerde "Tarım Kredi Kooperatifleri" oluşturulmuştu.

Ziraat Mühendislikleri:

Şimdiki gibi imkânları çok yoktu ama her şeyden önce idealist mühendisler vardı. Bu mühendisler çiftçiyi bilinçlendirmek üzere canla başla çalışıyorlardı. Örneğin, benim ilçemde Ali Bey denilen bir mühendis önce Kocabağ denilen yere elma fidanlarını dikiyor, bu bölgede elma yetişebileceğini gösteriyor, ardından elma fidanı getirip köylere dağıtıyor. Ali Bey'den sonra gelen Hasan Büyükozer, köylerdeki elma bahçelerinden örnekler seçti ve burarlarda köylüleri toplayarak budama, elma seyreltme ve ilaçlama kursları verdi. Kocasu dediğimiz çayın kenarlarındaki tarlalara çeltik ekimi yaptırdı, Menengiçlere Antep fıstığı aşısı yaptırdı ve köylülere nasıl yapılacağını gösterdi. Şehir merkezi ve belirli merkez köylere konserve yapım evleri kurdu, getirdiği bir bayan teknisyen vasıtasıyla kadınlara konserve yapım kursları verdirerek konserveciliği öğretti. Bazı köylerde tavuk yetiştiriciliği kursları verdi ve tavukçuluğu yaygınlaştırdı.

İlçe Veterinerliği:

İlçe merkezinde veterinerliğe ait halk arasında "Boğa Deposu" adı verilen bir ahır vardı; bu ahırda sığır, at, eşeklerin iyi türlerle çiftleştirilerek, daha verimli türlerin oluşması için boğa, eşek, at bulunurdu ve halk hayvanlarını çiftleştirmek için buraya getirirlerdi. Ayrıca merkeze uzak köylere her köye bir tane olmak üzere "Köy Boğası" dağıtılmıştı. Bu boğalar araziye uyumlu, aynı zamanda et ve süt yönünden daha verimli olan "Montofon" cinsi boğalardı.

Köy Ebeleri:

Beş altı köye en yakın merkez köyde ikamet ederdi. At sırtında diğer köyleri dolaşır, hamile kadınları kontrol eder, doğumlarını yaptırır, hastalara iğne yapardı.

Ayrıca ayda bir köyleri dolaşan, halk arasında "Sinekçi" tabir edilen "Sağlık Memurları" vardı. Köyde tuvaletlerin ve çevrenin sağlığa uygun olup olmadığını denetler, evleri gezerek hastaları tespit ederdi. Ağrı kesici haplar verirdi.

Bazı merkezi köylerdeki sağlık ocaklarında ebe, hemşire ve pratisyen doktor bulunurdu.

Tarım Kredi Kooperatifleri: Çiftçiye düşük faizli kredi verir, acil ihtiyaçlarını karşılar, piyasadaki ucuza gübre, yem, mazot, tarım ekipmanları, traktör alım desteğinde bulunurdu.

Sistem nasıl bozuldu?

1. Her alanda olduğu gibi tarımda önce insan bozuldu. Tarımın başına geçenler yetkiliydi ama yetkin değillerdi.

Yetkili olmak söz sahibi, makam-mevki sahibi olmaktır. Yetkin olmak ise o konuda bilgili, uzman, becerikli, donanımlı ve kâmil (olgun) olmaktır.

Tarımın başına geçen üst düzey yetkililer ya köylüyü tanımıyor, tarım hakkında bilgili değildiler ya da tarımı nasıl ilerletirim, köylüyü nasıl kalkındırırım diye bir dertleri yoktu. Özellikle 12 Eylül rejimi ve ardından gelen bazı hükümetler ve bakanlar döneminde yapılan uygulamalar hiç de samimi oldukları kanaati uyandırmıyor.

Bursa ve ilçelerinde İpek Böcekçiliği yaygındı. 40-45 gün gibi kısa bir sürede üreticiye iyi de para bırakıyordu. Özal döneminin globalleşme masalları ile Çin ipeğine kapılar açıldı, gümrük duvarları kalkınca Çin'in kendi üreticisine destek de vermesi ile bizim kozalar pahalı diye alıcı bulamadı ve dut bahçeleri yok edildi.

Kocasu çayının iki yakasına çeltik ekimi yapılıyordu, sivrisinek bahane edilerek yasaklandı. İnsanlar pancar ekimine yöneldi, iyi de gelir getiriyordu. Ayrıca pancarın küspesini alıyor hayvanına yedirdiyordu, yıllık ihtiyacı olan şeker veriliyordu. İyi bakılıp, erken sökümlerinde bu teşvikler daha yüksek oluyordu. Ak parti hükümetleri döneminde önce dönüme 6 ton kotası getirildi; kotadan fazla çıkarsa fazlalığı ceza olarak yemlik diye düşük fiyata almaya, kotadan az çıkarsa, bu defada iyi bakmamışsın diye ceza kesmeye başladılar. O da yetmedi, ürettiğiniz pancarı Susurluk'a getireceksiniz denildi. Meğer İznik gölü kenarına kurulan ABD'li Cargil mısır şurubu fabrikasının önü açılmış.

Sulama yapılamayan kırsal kesimlerde tütün ekimi yapılıyordu. Köylü için iyi gelir kaynaklarından biriydi. Tekelin özelleştirilmesi hamlesiyle köylünün tütününün önü kesildi, Amerikan tütününün önü açıldı.

Kırsal kesimin önemli gelir kaynaklarından biri de keçi üreticiliği idi. Ancak devlet eliyle bu da bitirildi. Nasıl mı? Orman teşkilatı devreye sokuldu, köylere gelinip; "elinizdeki keçileri satın, size 5000 lira verelim" denildi. Satmamakta direnenlere ormancıyı gönderdiler, "keçiler ormana zarar veriyor" denilerek, keçiler sayılıp, sayıya göre ceza kesildi.

Ne yazık ki, tütün ve keçi olayı da Ak Parti hükümetleri zamanında yapıldı.

Onu engelledin, bunu engelledin. Bu köylü ne yiyip içecek? Çözüm asgari ücretle çalışmak üzere şehre göç etti. Böylece tarımla birlikte köyler de bitti.

Tarımın başına geçenler belki bilgiliydiler, uzmanlardı ama kâmil değildi. Çünkü o işin içinden gelmiş, toprakla haşır neşir olmuş, hayvanın gübresini ellememiş, hayvanın dilinden anlayan insanlar değildi. Bir meslek sadece okulda dört duvar arasında öğrenilmez, uygulama sahasında öğrenilir. Ziraat mühendisliği masa başında yapılmaz. Ziraat mühendisinin ayakta kalması pırıl pırıl boyalı olmaz, tarlanın-bahçenin çamuruna belenmiş olur. Aynı şekilde veterinerlik de masa başında olmaz. Veterinerin ayakta kalması hayvan gübresi bulaşığı, üzerinde hayvan kokusu olur. Ama ne yazık ki ziraatçı topraktan, veteriner hayvandan korkar, tiksindir olunca sadece kitaptan öğrendikleri ile çiftçiye yararlı olmadılar.

Çiftçiliğe meraklı bir imam arkadaş anlatmıştı: sığırcılık ile ilgili bir kursa gitmiş. Kurs hocalarının arasında Hollandalı bir bayan da varmış. Uygulama için bir çiftliğe gitmişler. Çiftlikte gezerken sığırın birisi dışkısını yapmış. Hollandalı bayan veteriner hemen varmış, sığırın dışkısından avucuna almış ve eliyle dışkıyı karıştırarak incelemiş. Bizimkiler yüzünü ekşitmiş, burnunu tıkamış. Bunu fark eden o bayan; "Dışkının durumu bize sığırın bir rahatsızlığının olup olmadığını haber verir. Eğer siz elinizi o dışkıya süremiyorsanız, bu işi hiç yapmayın" demiş.

2. Tohum:

Bir canlının yaşamını sürdürebildiği ortama **Habitat** (Yaşam Ortamı) denir. Her canlı her ortamda yetişmez. Her canlı da yaşadığı ortama uygun türler geliştirir. Bizim yaşadığımız dağ yöresi bayır ve kayalık olduğundan Kıvırcık koyunu, Kıl keçisi, Kara sığır, en fazla Montofon sığırının yaşantısına uygun. Gündüz dışarıda otlar ve üreticiye masrafı az olur. Yetkililerin yönlendirmeleri ile sütü bol oluyor diye Holştayn türü inekler getirildi, ancak araziye uyum sağlayamadığından sürekli ahırda bakıldı. Bu da çiftçiye masrafın artmasına sebep oldu.

Buğdayda yerel tabir ile Kızılca (başakları kılçıklı olur domuz yemez), Kabak buğday (kılçiksızdır, unu beyaz olur), Çalibasan (boyu uzun, samanı boldur). Daha verimli olacak diye Meksika buğdayı getirildi, ancak bizim topraklarda yerli kadar da çiftçinin işine gelmedi. Çünkü fazla suni gübre istedi, boyu kısa olduğundan saman verimi az oldu.

Çiftçiler tohumlarını ürettikleri mahsulden ayırıyorlardı. Fazla olanı da “Tahala” getirip satıyorlardı. Yine Ak Parti hükümeti zamanında **Tohum Kanunu** çıkartıldı, çiftçi ata tohumunu aleni sataamaz oldu. Tohum satıcılarının sattıkları tohumlar ithal İsrail hibrit tohumlardı; ilk ektiğinde verimi iyi oluyor, üründen tohum aldığında, o tohum bitiyor ancak ürün vermiyordu. Böylece çiftçi her yıl tohum almak zorunda kalır oldu. Özellikle ayçiçeği ve domateste bu çok görüldü. Halk bir gram domates tohumu bir gram altından pahalı diyordu. Gerçi son yıllarda yerli tohumlar üretilir oldu ama iş işten geçtikten sonra. Çünkü köyler boşaldı, şimdi ekip dikecek insan kalmadı.

3. Parçalanmış arazi:

Miras paylaşımında, hırs uğruna her tarla, bağ, bahçe kardeş sayısına göre bölündü. Kişi başına düşen hisse gittikçe küçüldü. Önce bir kişinin ekip diktiği arazilere daha çok insan gidip işler oldu. Bu defa emek kaybı arttı, araziyle birlikte gelir küçüldü, önce beslediği haneyi besleyemez oldu.

4. Savunmasız bırakılan üretici:

Özellikle 12 Eylül 1980 ihtilalinden sonra gelen **Özal döneminde ithalatın serbest bırakılması ve yerli üreticinin koordinesiz ve desteksiz bırakılması, gümrük vergilerinin düşürülmesi ithal ürünü daha ucuz hale getirdi. Üretim durdu. Bu durumu iktidar yanlıları “Demek ki paramız var ki alıyoruz” diye savunmaya kalkıştılar.**

Cumhurbaşkanı, nüfusumuzun azaldığını ve yaşlandığını söyledi. Tarım ve köyler bitince nüfusta da alarm zilleri çalmaya başladı. Çözüm tarımda üretimin tekrar artırılması.

Çözüm

1. Tarım Orman Bakanlığı öncelikle bütün ülkenin bir tarım haritasını çıkartmalıdır. Bunu yaparken bütün tarım arazilerinin toprak analizlerini hazırlayıp, erozyon durumlarını göz önüne alıp, her yöreye has ekim ve dikimi yapılacak ürünleri belirlemeli, planlı üretime geçmelidir. Öncelikle iç tüketim göz önüne alınıp, ihracat yapabilme analizleri yapıp ona göre ekim, dikim ve üretim yapılması sağlanmalı, herkes kafasının estiği gibi ekim dikim yapmamalıdır.

2. Tarım Orman Bakanlığı Ticaret ve Sanayi Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile işbirliği yaparak ürünlerin olmadık bölgelere dağıtımını

sağlamalı, ürünlerin tarlada kalarak üreticinin zarar etmesi ve tüketicinin de pahalılıkla karşı karşıya kalmasının önüne geçilmelidir.

3. Ülkede üretilen tarım ürünlerinin ithal ürünler karşısında korunması için ithalatın önüne duvarlar örülmelidir. Örneğin İngiltere’de yağışın bol olması nedeniyle otlaklar çok olduğundan koyun ve sığır yetiştiriciliği çok olduğu için ülkeye 1 kg dahi et girişine izin verilmiyor, yakalananlar gümrükte imha ediliyor.

4. Tarım arazilerinin parçalanmasının önüne geçecek tedbirler alınıp, aksine toplulaştırma yapabilecek şekilde toprak reformları yapılmalıdır.

5. Şehirlere göçen insanları tekrar köylere getirmek zor. Hatta şehrin sosyal imkânları nedeniyle kız ana babaları, köyde yaşayana kız vermemekte. Bunun yolu Avrupa’da olduğu gibi ikamet açısından köyler cazip hale getirilmelidir. Ülkemiz açısından bu iş o kadar kolay değil. Çünkü mevcut sistemde sadece köyde değil, mezralara kadar yerleşim var. Bu durum hizmetin gelmesini zorlaştırmaktadır. Bunun yerine merkezi köyler inşa edilip, bu köylerde şehirdeki sosyal imkânlar oluşturup, şehirlere aşırı göçün ve çarpık şehirleşmenin önüne geçilmeli. Köylerden şehirlere günlük ulaşım kolaylaştırılmalı. Böylece şehirdeki iş yerine günlük gidiş gelişler kolay hale getirilmeli.

Not: geçmişte Alparslan Türkeş’in “Tarım Kentleri”, Bülent Ecevit’in “Köy Kentleri” projeleri vardı ama sözden ileri geçmedi. Bu projelerin içleri doldurulup, hiç olmazsa örnek pilot uygulamalarla başarı şansının ne olup olmadığı gösterilebilirdi, ama olmadı.

6. Her bitkinin yetiştiği ortam farklıdır. Örneğin, benim ilçem Orhaneli’nin Maslak tepesi meşe palamudu yetişmesine elverişli olduğundan, doğal olarak yetişmiş palamut ormanı vardı. Sonra o palamutlar kesilip, yerine çam dikildi ama yıllardır o çamlar büyümeden kırılıp, kurumaya başladı. Anadolu’da yetişen bitkiler kendine uygun ortama göre yetişmiştir. O yüzden “Ata Tohumlarına” sahip çıkılmalıdır.

7. Ziraat mühendisleri ve veterinerler masa başından kalkıp, mutlaka araziye inmelidir.

8. **Üreticilere devlet teşvikler vermeli. Bu teşvikler arazi tapusuna göre değil, yetiştirdiği ürüne verilmelidir. Yıllarca bu yanlış uygulandı. Ekilmedik tarlaların tapuları götürülerek mazot destek paraları alındı. Üretilmeyen ürünler de dışarıdan ithal edildi. Devlet iki türlü zarara uğratıldı.**

Üreticilerimize kolaylıklar ve bereketli ürünler dilerim.

KİMLİĞİNİ KAYBEDEN BİR MİLLETİN SESSİZ ÇIĞLIĞI: TÜRKÇENİN ÖZÜNE DÖNÜŞ MÜCADELESİ

Özcan KARTAL

Bir milletin hafızası, kültürü ve varoluş iradesi onun kelimelerinde gizlidir. Ünlü dil bilimci Peyami Safa'nın da vurguladığı gibi, bir dil başka dillerden kelime alabilir; bu bir zenginleşme olarak görülebilir. Ancak bir dil, başka bir dilden kural almaya başladığında, o dilin omurgası kırılmış demektir. Türkçe, tarih boyunca büyük medeniyetlerle temas kurmuş, kelime alışverişinde bulunmuş; ancak zaman zaman kendi dil mantığının dışına çıkan kuralların istilasına uğramıştır.

Günümüzde Türkçeyi korumak, sadece yabancı kelimelere savaş açmak değil; aynı zamanda dilimizin matematikselsel dehasını ve kurallarını yeniden egemen kılmaktır.

Dilin Yapısal İstiklal Mücadelesi

Dilimizdeki yozlaşma, yalnızca tabelalardaki yabancı kelimelerle sınırlı değildir. Asıl tehlike, Türkçenin işleyişine aykırı yapıların "doğru" kabul edilmesidir. İşte dilimizin özünü bozan ve düzeltilmesi gereken temel yanlışlar:

1. Fonetik Uyum ve Yazım Kuralları

Türkçe, yazıldığı gibi okunan ve okunduğu gibi yazılan bir dildir. Batı dillerinden giren kelimelerdeki sessiz harf yığılmaları (st-, sh-, tr-) dilimizin ses yapısına terstir.

Yanlış: *Star, Show, Tren*

Doğru: *Sıtar, Şov, Tiren*

Özel isimler dışında, dilimize giren her kelime Türkçenin ses yapısına uyarlanmalıdır.

2. Tamlamalardaki İyelik Karmaşası

Arapça ve Farsça etkisiyle dilimize yerleşen çift "i" kullanımı, halkın söyleyişine de dilin doğasına da aykırıdır. Türk insanı konuşurken "camii" demez, "camisi" der.

Örnek: Maltepe Camii veya Telefon Bayii yerine; Maltepe Camisi ve Telefon Bayisi kullanımı hem sadeleşmeyi sağlar hem de dilin mantığını korur.

3. Cinsiyet Ayrımı ve Dilin Eşitliği

Türkçenin en önemli özelliklerinden biri, kelimelerde cinsiyet ayrımının bulunmamasıdır. Fransızca veya Arapça etkisiyle türetilen "müdür / müdire" gibi ayrımlar, dilimizin yapısına aykırıdır. Türkçe, cinsiyetsiz yapısıyla eşitliğin dilidir ve bu özellik korunmalıdır.

4. Yer Adlarındaki Tutarsızlık

Yabancı şehir ve ülke isimlerini çevirirken ortaya çıkan çelişkiler, bir standart eksikliğini göstermektedir. London için Londra, München için Münih derken; diğer pek çok şehri orijinal hâliyle bırakmak bir tutarsızlıktır. Dil, bir sistemdir; bu isimler ya olduğu gibi bırakılmalı ya da Türkçeye uyarlanmalıdır.

5. Yabancı Tamlama Yapıları

Farsçadan geçen ve "Fasl-ı muhabbet", "Aşk-ı memnu" gibi örneklerle yaşayan tamlama yapıları, Türkçenin sondan eklemeli yapısını zayıflatır. Türkçenin gücü, kelimeleri eklerle kurmasında gizlidir; araya giren yabancı yapılar bu akışı bozar.

Bir Milletin Yeniden Doğuşu

Mustafa Kemal Atatürk, bağımsızlığın sadece askerî ve siyasî alanda değil, dilde de olması gerektiğine inanıyordu. Onun, "Dil bayramı, Türk dilinin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtulduğu gündür." sözü, dil devriminin bir hürriyet mücadelesi olduğunu açıkça ortaya koyar.

Atatürk, 1932 yılında Türk Dil Kurumunu kurarak Türkçenin kendi kaynaklarından beslenmesini sağlamış ve dilde özleşme hareketini başlatmıştır. Geometri kitabını bizzat Türkçe terimlerle yazarak (üçgen, kare, açı gibi), dilin bir bilim dili olabileceğini göstermiştir.

"Türk dili, dillerin en zenginlerindedir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin. Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır."

Sonuç: Dil, Kalbe Giden Yoldur

Bir milletin dili elinden alınır, o milletin düşünme yetisi ve geleceği de elinden alınır. Türk dilini korumak; yalnızca yabancı kelimeleri Türkçeleştirmek değil, yabancı kuralların etkisinden kurtulmaktır. Kurallarını başka dillerden ödünç alan bir dil, zamanla kendi kimliğini kaybeder.

Türkçe, asırların imbiğinden süzülüp gelmiş bir cevherdir. Bu cevheri korumak ve geliştirmek bizim sorumluluğumuzdur. Dilimizi kendi öz akışında bırakmalı, kendi kaynaklarından beslemeliyiz. Yabancı dillerden kelime almak yerine mümkün olduğunca üretmeli; alınması gerekiyorsa da dilimizin kurallarına uygun hâle getirmeliyiz.

Unutmamalıyız ki; dilini kaybeden bir millet, her şeyini kaybeder.

GENÇLİĞİN ANLAM ARAYIŞI VE YÖN KAYBI: BİR MEDENİYET SORUNU

“

Gencin ruh dünyasının yanlış beslenmesi veya günümüzde olduğu gibi sosyal medya algoritmaları ve yüzeysel popüler kültür figürleri üzerinden kimlik oluşturması toplumda sorunların yaşanmasına sebep olmaktadır.

”

Dr. Kadir ÇETİN

Geçtiğimiz ay içinde Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta meslek liselerinde meydana gelen silahlı saldırıları, “OKULLARDA KORKTUĞUMUZ BAŞIMIZA GELDİ” başlıklı yazımızda sıcağı sıcağına “UYANIŞ” Dergimizin 32. sayısında değerlendirmiştik. 40 yılını eğitime vermiş emekli bir MEB bürokrati olarak ben hala olayın tesiri altındayım.

Okullarda Yaşananlar Ne Anlatıyor?

Toplumun vicdanını derinden yaralayan bu silahlı saldırılar, yalnızca güvenlik meselesi olarak ele alınmayacak kadar derin bir sorunu gözler önüne seriyor.

Bazı dostlarımızın paylaşımlarında belirttiği gibi, ben de konunun gençliğin “Anlam Arayışı” ve “Yön Kaybı” olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyim. Ve failin bizzat o okulun öğrencisi olması, “Eğitimde nereye gidiyoruz?” sorusunun yanında, gençlerin bireysel ve toplumsal aidiyet süreçlerinde yaşadığı kırılmaların sebebini yeniden düşünmemiz gerekiyor.

Gençliğin Anlam Arayışına İlişkin Sorular

İnsanlık tarihi yalnızca teknolojik ilerlemenin değil, aynı zamanda insanın kendisini, varlığı ve hakikati anlama çabasının tarihidir. Bu manada insanı ekonomik bir hayvan olarak eksik tanımlayan kapitalist ve sosyalist sistemler olduğu gibi, onu biyolojik dünyasının yanında ruh dünyası, metafizik dünyası

da olan bir varlık olarak doğru tanımlayan sistemler de vardır. İşte insanlık tarihinin bu yönüyle okunması, onun anlam arayışını veya hakikat arayış serüvenini ortaya koymaktadır.

İnsanın hakikati anlama çabası özellikle gençlik döneminde yoğunlaşır. Çünkü genç, hayatın eşliğindedir ve ruh dünyasının şu sorularıyla yüzleşir:

- 1- “Ben kimim?”
- 2- “Nereden geldim?”
- 3- “Nereye gidiyorum?”
- 4- “Hakikat nedir?”
- 5- “İyi ve güzel olan nedir?”
- 6- “Sorumluluklarım nedir?”

Bu sorulara sağlıklı cevaplar verilemediğinde ortaya yalnızca bireysel bir kimlik bunalımı değil, aynı zamanda toplumsal çözülme çıkmaktadır. Ruhsal ve ahlaki boşluk, zamanla şiddet, yabancılaşma ve aidiyet kaybı gibi sonuçlar doğurmaktadır.

Nasıl ki biyolojik varlığın sağlıklı devamı için doğru beslenme zorunluysa, insanın ruh dünyasının sağlığı için de ihtiyaç duyulan hakikat arayışının doğru kaynaklardan beslenmesi gerekir. Bugün özellikle okullarımızda yaşadığımız olayları bu sorulara verilen cevaplardan bağımsız düşünmek, sorunun kökünü görmemek anlamına gelir.

Anlam Arayışında Kurumların Rolü

Gençliğin yönünü belirlemede temel sorumluluk, birbirini destekleyen, tamamlayan aile, okul, toplum ve devlet kurumuna düşmektedir. Aile; çocuğa yalnızca maddi imkân sunan değil; onun ruh dünyasını besleyen sevgi, saygı, sorumluluk, ahlaki bilinç vb. değerleri kazandıran, anlam inşa eden bir kurum olmak durumundadır.

Okul ise bilgiyi aktaran bir mekanizma olmanın ötesine geçmelidir. Bu bağlamda okul, diğer kurumlarla senkronize bir şekilde gencin ruh dünyasının ihtiyacına da cevap olacak doğru beslenmesinde yol-yöntem ortaya koymalı, kimlik/karakter inşa etmelidir. Burada öğrencilere rol model olan öğretmen, öğrencinin kimlik ve değer inşasında ihmal edilmeyecek çok önemli bir rehberdir.

Toplum, gençlere rol model olabilecek bir ahlaki zemin üretmelidir. Devlet ise genel anlamda toplumun adalet ve güvenlik (can, mal, akıl, din, onur güvenliği) ihtiyaçlarını karşılar.

Bugün üzümlere belirtmeliyim ki: bu dört kurum da ciddi sıkıntılı bir süreçten geçiyor. Aile bağları zayıflamakta, eğitim sistemi nitelik/kalite tartışmalarıyla gündeme gelmekte, toplumsal değerler giderek aşınmakta ve devlet ise uygulamalarında adalet ve güveni sağlayamamaktadır.

Can, mal, akıl, inanç ve onur güvenliğinin sağlanmadığı, yönetimde **adaletin, ehliyetin, istişarenin ve maslahatın önemsenmediği** bir sistemde genç bireyin aidiyet geliştirmesi güçleşmektedir.

Böyle bir kültür ikliminde yetişen bir gencin, hayatı anlamlandırmakta zorlanması şaşırtıcı değildir.

Modern Dünyanın Açmazı ve Hakikat Kaybı

Modern dünyada akıl ve bilimin merkeze alınması, dış dünyayı anlamada büyük başarılar sağlamıştır. Ancak aynı yaklaşımın insanın iç (ruh) dünyasını ihmal etmesi, derin bir boşluk doğurmuştur. İnsan, varlığa hükmetmeyi öğrenmiş; fakat varlığın anlamını kavramakta zorlanmıştır. Sahip olma arzusu, şahit olma bilincinin önüne geçmiştir.

Oysa insanın fitratına uygun olan yol, akli kullanırken anlamı da kaybetmemektir. Doğadaki en basit görünen varlıklar bile bu anlamın ipuçlarını taşır. Kısa ömründe insan için en saf gıdalardan birini üreten arı ya da kendi bünyesinde bir “fabrika” gibi çalışarak süt üreten hayvan, insana sadece biyolojik değil, aynı zamanda ontolojik bir mesaj verir. Bu mesaj, varlık, anlamdan bağımsız değildir.

Bu anlamı doğru okuyabilen birey yönünü bulabilir. Tıpkı geçmişte hakikati sorgulayarak varlığın kaynağına ulaşan **Hz. İbrahim** örneğinde olduğu gibi...

Ancak bu sorgulama sağlıklı yapılmadığında, insan kendini merkeze koyar. Yani gencin ruh dünyasının yanlış beslenmesi veya günümüzde olduğu gibi sosyal medya algoritmaları ve yüzeysel popüler kültür figürleri üzerinden kimlik oluşturması toplumda sorunların yaşanmasına sebep olmaktadır. Bu noktada adaletin yerini güç, erdemin yerini çıkar, hikmetin yerini ise kuru bilgi alır.

Bugün okullarımızdaki şiddet olaylarını yalnızca bireysel psikolojiyle açıklamak eksik kalır. Bu olaylar, aynı zamanda bir “**hakikat kaybı**”nın toplumsal yansımasıdır. Hakikatle bağını koparan bir toplumda ahlak zayıflar, adalet aşınır ve insan ilişkileri çirkin temelli bir zemine oturur.

Neyi Kaybettik?

Bu toprakların gençleri bir asır önce:

“Sivas Lisesi öğrencileri, öğretmenlerine hitaben kara tahtaya “Hocam biz Çanakkale’ye gidiyoruz. Haklarınızı helal edin.” diye yazmışlardı. Geri dönmeler!... Sivas Lisesi 1915’te hiç mezun vermedi!”...

Toprağına, tarihine bağlı bir kimlik kazanmış olan gençler, idealleri uğruna işte bu örnekte olduğu gibi canlarını feda edecek bir bilinçle yetişiyordu. Okul sıralarından cepheye koşan, öğretmenine “helallik” isteyerek yola çıkan bir gençlik vardı. Bugün ise aynı yaş grubunda, öfkesini kontrol edemeyen, anlam boşluğunda savrulan ve şiddete yönelen gençlerimizle karşı karşıyayız.

Bu durum olağan ve tesadüfi bir savrulma değildir. Sorulması gereken soru şudur: Biz gençlerimize neyi kaybettirdik?

Sonuç ve Değerlendirme

Mesele sadece eğitim sisteminin değil, bir medeniyet tasavvurunun meselesidir. Hakikati merkeze almayan bir anlayış, insanı yalnızca teknik olarak geliştirir; fakat ruhen yoksullaştırır. Oysa sağlıklı bir toplum için üç temel sütun gereklidir: hakikat, ahlak ve estetik.

Hakikat: İnsanın hakikat arayışı, Allah arayışıyla özdeşdir. Yani varlıkla kurulan bağ ve varoluşun özü...

Ahlak: Hakikatle kurulan ilişkinin davranışlara yansımalarıdır. Toplumsal düzenin ve güvenin temelidir.

Sanat: Bu anlamın duygulardaki ifadesidir. Bir başka anlatımla insanın ruhunun incelenmesini ve anlamın estetik hüviyet kazanmasını sağlar.

Bu üç unsurdan biri eksildiğinde denge bozulur. Bugün yaşadığımız kriz tam da bu dengenin kaybolmasının sonucudur.

Çözüm, yalnızca güvenlik önlemlerini artırmakta değil; gençliğin anlam dünyasını yeniden inşa etmekte yatıyor. Ailede başlayan, okulda şekillenen, toplumda pekişen ve devletin uygulamaları ile güven veren bir değerler bütününe ihtiyaç var. Gençlere sadece “nasıl yaşayacakları” değil, “**neden/niçin yaşayacakları**” da anlatılmalıdır.

Çünkü anlamını kaybeden bir hayat, yönünü, istikametini de kaybeder.

Ve yönünü kaybeden bir gençlik, yalnızca kendi geleceğini değil, toplumun yarınını, medeniyetini de tehdit eder.

EĞİTİMDE EŞİTSİZLİĞİN İNŞASI

Mustafa KARAŞAHİN
Eğitim Uzmanı

Giriş

Eğitim bir toplumun gelecekte var olmasını, ilerlemesini ve refahını sağlayan en önemli toplumsal meseledir. Ne yazık ki ülkemizde ideolojik saplantılar yüzünden gerçek kaybolduğu için eğitim konusunda sağlıklı bir tartışma ortamı oluşmuyor. Oysa günümüz realitesine göre davranmak toplumun bütün kesimlerinin görevidir.

Kabullenmemiz gereken birinci gerçekliğimiz eğitim sistemi ile toplumun gerçek ihtiyaçları arasında ciddi bir kopukluk olmasıdır. Çünkü siyasetler eğitim meselesini uzun vadeli bir kalkınma konusu olarak değil, kısa vadeli politik öncelikler içinde değerlendirmektedir.

Bu durumun en belirgin örneği Türkiye’de eğitim sisteminin uzun yıllardır “iyi okul, iyi diploma, iyi iş” zinciri üzerine kurulmasıdır. Bu politikada ısrar edilmesi sonucunda üniversitelerin düşünce üretme ve toplumu dönüştürme gücü nerdeyse kaybolmuştur. Değişen dünyanın ihtiyaçlarına uygun düşünce üretilemediğinde eğitim kurumları da işlevini kaybetmeye yüz tutmuştur. Oysa gelişmiş toplumlar, üniversitelerini yalnızca diploma veren kurumlar değil; bilim, teknoloji, şehircilik, ekonomi ve kültür üreten merkezler hâline getirmiştir.

Türkiye’de temel sorun eğitim kurumlarının eksikliği değil, sistemdeki kurumların sağlıklı işlememesi ve yönetilmemesidir. Özellikle denetim, ölçme ve değerlendirme alanlarında ciddi zafiyetler bulunmaktadır. Eğitimde başarıyı gerçek anlamda ölçemiyoruz. Sonuçta sorunlar büyüyor, birbirini besliyor ve adeta metastas yapıyor.

Particilik ve kutuplaşmanın hayatın her alanına hâkim olması eğitim sistemini de doğrudan etkilemektedir. Sanki eğitim sistemi “ganimet” mantığını toplumsal bir alışkanlığa dönüştürmektedir. Üretmeden paylaşmaya dayalı anlayış sürdürülebilir değildir. Kaynak azaldığında sistem de kriz üretmeye başlamaktadır.

Eğitimde yaşanan sorunların temelinde siyasetlerin, toplumun kısa süreli ve çıkar amaçlı görmek

istediği dili kullanması yatmaktadır. İdeolojik saplantılar, gerçek problemlerin önüne geçmekte; böylece hakikatin yerini sloganlar almaktadır.

Aslında “Evlatlarımızı yitiriyoruz, aynı ülkenin çocukları, aynı geleceğe değil; farklı imkânların çizdiği ayrı kaderlere hazırlanıyor.” gibi cümleler, toplumsal bir uyarıdır. Çünkü bir toplumda çocukların hayatı, güvenliği ve geleceği tartışma konusu hâline gelmişse, bu olayları münferit olaylar olarak değerlendirmek zordur.

Göz göre göre ve içimiz sızlayarak evlatlarımızı her yönden yitiriyoruz. Toplumun çoğunluğu bunu görüyor hissediyor. Toplumsal çözülmeye birlikte yaşadığımız bu yitim hepimizi üzüyor. Buna rağmen tek yapabildiğimiz maalesef çaresizliğimizin her kesimce dillendirilmesi.

Bir toplumda geleceğin teminatı çocuklar güvende değilse, mesele artık sadece güvenlik değil; o toplumun kurduğu düzenin mahiyetiyle ilgilidir. Bugün eğitim üzerine konuşurken, meseleyi sadece “okul güvenliği” başlığına sıkıştırmak, gerçeği daraltmak olur. Asıl sorun daha derinde ve daha yapısalıdır.

Eğitimde İki Ayrı Türkiye

Özel okullar ile devlet okulları arasında giderek belirginleşen fark ve uçurum artık gizlenemeyecek yapısal bir soruna işaret etmektedir. Aradaki uçurum, yalnızca fiziki imkânlar arasındaki fark değildir. Aynı zamanda bir zihniyetin, bir tercihin sonucudur. Çünkü eğitim, kamusal bir hak olmaktan çok, satın alınabilir bir ayrıcalığa dönüşmektedir.

“

Türkiye’de temel sorun eğitim kurumlarının eksikliği değil, sistemdeki kurumların sağlıklı işlememesi ve yönetilmemesidir. Özellikle denetim, ölçme ve değerlendirme alanlarında ciddi zafiyetler bulunmaktadır.

”

Devlet okullarının niteliği geriledikçe, toplumun reflesi de değişmektedir. Veliler, dışından tırnağından artırarak çocuklarına daha iyi bir gelecek kurmak için onları daha iyi okullara veya dershanelere göndermeye çalışıyor. İnsanların bu çabası, bireysel bir fedakârlık hikâyesi gibi anlatılıyor. Peki ya bunu yapamayanlar?

Bu tabloyu başka bir açıdan okumak gerekir. Bir toplumda insanlar, kamusal bir hizmete güvenemedikleri için kendi imkânlarıyla alternatif üretmeye çalışıyorsa, orada kamusal zayıflamış demektir. İşte eşitsizliğin en görünür ve en sert yüzü tam burada ortaya çıkmaktadır. Çünkü eğitimde fırsat eşitliği, sadece aynı kapıdan içeri girmek değildir; aynı imkânlarla ilerleyebilmektir. Bugün o kapıdan giren çocuklar, bambaşka dünyalara dağılıyor.

Eğitim, eşitleyen bir mekanizma olmaktan çıkıp ayrıştıran bir sürece dönüştüğünde, pedagojik bir sorun değil, toplumsal adalet sorunudur. Eğitim sisteminin, bireylerin imkânlarına göre ayrışması, “eğitimde fırsat eşitliği”nin bir söylemden ibaret kalması demektir.

Bu noktada asıl kırılma, yalnızca sistemin sonuçlarında değil, onu yönetenlerin tercihlerindedir. Şu sorunun eğitim bağlamında sorulması hayati bir öneme sahiptir, "Kamu politikalarının; eğitim yöneticilerinin ve kamudaki diğer yöneticilerin, öğretmenlerin, ekonomik olarak ayrışan zenginlerin eğitimle ilgili olarak kendi çocukları için yaptıkları tercihlerden bağımsız olması mümkün müdür?" Yani, "Kamu adına politika üretenler, eğitimde kendi çocukları için neleri tercih ediyorlar?"

Eğer bir eğitim sistemi, onu yönetenler, onu tasarlayanlar ve uygulayıcıları tarafından dahi tercih edilmiyorsa, orada sadece bir güven sorunu yoktur; aynı zamanda bir inandırıcılık sorunu da vardır. Kamusal eğitimden sorumlu olanlar tercih etmedikleri bir modeli milyonlarca çocuğa sunması, eşitlik fikrini zedelemektedir. Tercih edilen eğitim kurumlarının her yönden kendilerine bağlı ve ilgili mevzuat tarafından yönetildiğini söyleseler de bu durum, ahlaki bir meseledir. Eğer kamunun hizmet sunduğu eğitim kurumlarında sorun yoksa, imkanı olanların tercihleri niçin başka eğitim kurumları oluyor?

Ayrışmanın Yansımaları

Bugün karşımızda iki ayrı tablo var: Bir tarafta bakımsız okullar, temizlik personeli eksikliği, velilerden toplanan katkı payları, bakım-onarım bekleyen binalar. Diğer tarafta bakımlı okullar, güvenlik görevlileri, sağlık birimleri, düzenli beslenme imkanı, yüzme havuzları...

Bu iki tabloyu yan yana koyduğunuzda, aslında iki farklı okuldan değil, iki farklı “gelecek tasavvurundan” söz ettiğimizi fark edersiniz. Çünkü eğitim, sadece bugünü değil; yarını da inşa eder. Eşitsiz bir eğitim sistemi, eşitsiz bir toplumun en güçlü göstergesidir.

Daha da çarpıcı olan şudur; bu ayrışma büyük krizlerle değil, küçük eksikliklerin birikmesiyle oluşmaktadır. Bir okulda temizlik görevlisinin olmaması... Bir başka okulda çocukların ücretsiz bir öğün yemeğe erişememesi... Bir başka yerde güvenlik açığı...

Bunların her biri tek başına “küçük sorun” gibi görülebilir, ama bir araya geldiklerinde çocukların hayatını, sağlığını ve geleceğini belirleyen büyük bir eşitsizlik düzenine dönüşmektedir. Nitekim bugün toplumsal aynaya baktığımızda gördüğümüz; eğitim, eşitleyen değil; ayrıştıran bir mekanizmaya dönüşmektedir. İşin belki de en çarpıcı tarafı bu sürecin yaygınlaşması ve toplum tarafından çaresizce kabullenilmesidir.

Osmanlı'nın son dönemine ait tarihsel bir ironiyi hatırlamak bu yüzden anlamlı: “Şu mektepler olmasaydı, ben bu maarifi ne güzel idare ederdim.” Bu söz, bir dönemin bürokratik zihniyetini eleştirirken söylenmişti. Bugün ise başka bir soruyu düşünüyor: “Acaba sorun okullar mı, yoksa okulları bir yük olarak gören anlayış mı?”

Sonuç

Eğitim sistemi, bir ülkenin en temel adalet mekanizmasıdır. Eğer bu mekanizma bozulursa, toplumsal eşitsizlikler sadece artmaz; kalıcı hâle gelir. Bugün geldiğimiz noktada eğitim sistemi, çocukları eşitleyen değil; onları farklı başlangıç çizgilerine yerleştiren bir yapıya dönüşüyor.

Bu yüzden eğitimde yaşananlar, bir “sektör sorunu” değil, bir **toplum meselesidir**. Şu zor soruların cevabı bizleri bekliyor.

Kaliteli bir eğitim hizmeti sunumunu bütün çocuklarımız için gerçekten bir hak olarak mı görüyoruz, yoksa imkânı olanın satın aldığı bir ayrıcalık olarak mı?

Aynı ülkede yaşamamıza rağmen eğitim üzerinden iki ayrı Türkiye mi kuruyoruz?

Sorun; okullarda mı, yoksa eğitimi bir kamu sorumluluğu olarak görmeyen anlayışta mı?

ASTSUBAYLIĞA KUMPAS, ORDUYA KUMPASTIR!

Hasip SARIGÖZ

Tarih 28 Mayıs 2019... 15 Temmuz rezaletinin üzerinden henüz sadece iki yıl geçmişti. At izinin it izine karıştığı 15 Temmuz rezaletinin ardından, Türk Silahlı Kuvvetlerinde boşalan kadroların doldurulması amacıyla (27 Haziran 2019 tarihinde yürürlüğe girecek olan) yeni bir kanun çalışmasının yapıldığı günlerdi.

AKP cenahında "Orduda devrim yapıyoruz" sesleri yükseliyordu. Gündem "Yedek Astsubaylık"tı.

O günlerde yayınladığım "Yedek Astsubaylık Bir Kumpas mı?" başlıklı köşe yazımda, demiştim ki: "Türk milletini koruyup kollayan ve Türk Devletini savunan "milli bir ordu" geçmişte ve günümüzde olduğu gibi, gelecekte de şer güçlerin hedef tahtası olmaya devam edecektir.

Günü gelecek fitne ve fesatla, günü gelecek; ambargo ve yoklukla, komuta kademesinin ele geçirilmesiyle, devletimizi emanet ettiğimiz siyasi kadrolarla ve aynı 15 Temmuz misali içimize itina ile yerleştirilen hainlerle... Yani işin gerçeği; aklınıza ne gelirse, zamanın ruhu neyi gerektiriyorsa o şekilde vurmaya devam edeceklerdir.

Türk milleti ve Türk ordusu var oldukça, Anadolu da Türk'e yar oldukça; ne kumpaslar bitecek ne ihanetler son bulacak ne de kumpaslarla mücadele! Bu yol zorlu bir yol ama Mete Han'dan beri varlığını sürdürme başarısına sahip, engin bir tecrübeye sahip Türk Ordusu; dün olduğu gibi, bugün olduğu gibi, kıyamete kadar da varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Ordu içindeki kaynak çeşitliliği

Bir ordunun içerisindeki kaynak çeşitliliğini ne kadar çok arttırırsanız, o kadar çok fay hattı inşa etmiş olursunuz. Zira Balkan Harbi'ni kaybettiren çok önemli sebeplerden biri de alaylı ve mektepli subayların/paşaların birbirlerine olan kini ve nefreti olmuştur!

Eğer bu kaynak çeşitliliğini oluştururken adaleti ve liyakati göz ardı ederseniz Ordunun içindeki bir depremi garantilemiş olursunuz.

Bir de kaynak çeşitliliğine yeni ilave ettiğiniz kaynağınıza; gerekli askerlik ruhunu vermez, vatan ve millet sevgisini aşılamaz ve gerekli teorik, pratik ve teknik bilgileri, melekeyi ve beceriyi vermeden sisteme sokarsanız, işte o zaman da depremin zamanını öne almış olursunuz.

Şurası tartışmasız bir gerçektir ki, astsubaylık mesleği; bilgi, beceri, tecrübe, sabır, metanet, sorumluluk, fedakârlık, dayanıklılık, adanmışlık ve tam bir uzmanlık mesleğidir.

Kaldı ki, astsubayların hedeflenen bilgi, beceri ve uzmanlığa ulaşmaları uzun yıllar alan bir süreçtir. Mesela kendimden bir örnek vereyim: 31 yılın üzerinde orduda görev yaptığım halde görevimle ilgili almam gereken kursları tamamlamadan emekli olmuş bir personelim. En son gördüğüm kursun sertifikasını emekli olmadan sadece 8 ay önce almıştım. Planlanmış bir kursuma da hain darbe girişimi nedeniyle gidememiştim. Maalesef gerçekler böyle.

Önce okulda verilen eğitimlerle astsubayın eline bir anahtar verilir. Kıtaya çıkan astsubay, usta çırak usulü de diyebileceğimiz, ama çok daha komplike bir sistem içerisinde eğitime devam eder. Eğitildikçe uzmanlaşmaya, uzmanlaştıkça önüne çıkan kapıları büyük bir ustalıklarla tek tek açmaya, açtıkça da orduya çok daha fazla hizmet etmeye başlar. Kd.Üçvş.luğa kadar olan dönemi genellikle çıraklık, Kd.Üçvş.luktan sonraki dönemi olgunluk, Bçvş.luk dönemi verimlilik ve Kd.Bçvş.luk dönemi de tecrübe ve öğretmenlik dönemidir.

Siz şimdi "devrim yapıyoruz" ayaklarıyla, **sıradan birini alacaksınız, temel askerlik eğitimi ve ihtisas eğitimi de dâhil bütün eğitimleri güya iki ayda vereceksiniz ve bu adamı Yedek Astsubay olarak kıtaya göndereceksiniz.** Yani yalnızca iki ay sonra bu kişinin aynı diğer astsubaylar gibi savaşmasını ve bir birimi çekip çevirmesini ve dahi bir askeri kıtayı savaş şartları da dâhil olmak üzere idare etmesini bekleyeceksiniz...

İki ayda yedek astsubay yaptığımız bu adam ordu da ne kadar kalacak? Sadece 10 ay... Sonra? Gelsin teskere ve sivil hayat, yani başka başka beklentiler ve başka başka dertler ufukta onu bekliyor olacak.

Adam askerliğini bitirmeye gelmiş, sayılı günün geçmesine bakacak, geçen her günü kâr sayacak, aklı ve yönü orduya dönük değil, onu bekleyen sivil yaşama dönük olacak. İnsan psikolojisini dikkate aldığımızda en azından çoğunun bakış açısı ve fikri bu yönde olacak. Öyle ise **verdiğiniz görevlere geçmiş olsun!**

Yani bundan böyle cebinde veya bilgisayarında şafak tablosu bulunduran ve şafak sayan astsubaylara rastlamak sıradan bir hal olacaktır.

Yedek astsubaylık prematüre bir doğum

Aynı yedek subaylık örneğinde olduğu gibi, sisteme yeni giren şahıs "ben de aynı diğerleri gibi astsubayım, benim de aynı şekilde hak ve yetkilerim var. Öyleyse o zaman bir ağırlığım da olsun" diyecektir. Diyecektir ama gelin görün ki bu mesleğe benliğini, bu ocağa da ruhunu veremeyecektir. Alın size prematüre bir doğum!

Bu prematüre doğum, aslında neyi doğurur biliyor musunuz?

Fitneyi! Fitne ne yapar?

Emir komuta düzenini bozar!, Disiplini bozar!, Görevlerin yapılmasını engeller! Ast-üst arasındaki güveni yok eder!, Hepsinden de önemlisi, zaferin mayası olan silah arkadaşlığını yok eder!

Bütün bunların bir araya gelmesi ne demektir? Bunu en iyi eski askerler bilir: HEZİMET demektir! E hani biz bu orduya hizmet edecektik?

Toparlayacak olursak, yedek astsubaylık statüsü Türk ordusuna iki ana yönden büyük zararlar verebilecek bir potansiyele sahiptir. Birincisi, insani yönden silah arkadaşlığının yok edilmesiyle ortaya çıkacak insani (yönetmel) çöküş! İkincisi ise teknik çöküştür!

Etrafıca düşünülmeden alınmış bir karar ise gaflet ve dalalet, düşünüldüğü ve riskleri bilindiği halde alınmış bir karar ise ihanettir!"

Vatanını milletini seven, ordusunu bilen tanıyan ve ilerde olabilecekleri gören namuslu bir vatan evladı olarak yetkilileri bu şekilde uyarılmıştım.

Uyarmıştım ama ne oldu?

• Etrafımız ateş çemberiye; bedelli askerlik daimi hale getirildi!

• Temel askerlik eğitimi sadece 1 aya düşürüldü!

• Askerlik süresi 12 aydan 6 aya indirilerek ordunun yarısı bir anda terhis edilerek Türk yurdu işgale hazır hale getirildi!

• Yapmayın etmeyin dediğimiz halde Yedek Astsubaylık sistemi getirildi!

• Yedek astsubaylığın temel eğitim süresi sadece 2 ay olarak belirlendi, görev süresi ise sadece 10 ay...

Geçen kısacık zaman, benim ve eski askerlerin ne kadar haklı olduklarını ortaya koymaya yetti.

Kısa sürede fitne ve fesat baş göstermeye başladı. Üst ve ast arasındaki güven ortamı yok edildi, disiplin bozuldu, emir ve komuta sistemi tam işlememeye ve görevler de yapılamamaya başlandı! Türk Ordusunun 15 Temmuz'dan bu yana başına gelenlerin bileşkesi Hezimetdir. Ne yazık ki ordumuz bilerek veya bilmeyerek hezimet noktasına getirilmiştir.

Görülen odur ki; neredeyse 15-20 yıldır, Türk Ordusuna karşı sistematik olarak yapılan saldırılar ve ordumuzu her yönüyle ve tamamen çökertmeyi amaçlayan kumpaslara, halen daha devam edilmektedir!

Bu düzenleme yasalaşması; hem astsubaylık mesleği için, hem de uzun yıllardır profesyonelleşmeye çalışan Ordumuz için, tam bir felakettir!

Dışarıdan bir türlü düşüremedikleri kaleyi, içeriden düşürmeyi denemektedirler.

Ordunun bel kemiğini oluşturan astsubaylığa kurulan kumpas, Türk Ordusuna ve nihayetinde de Türk Milleti'ne kurulan bir kumpastır.

ABD İLE PAPALIK ARASINDA NELER OLUYOR?

Hasan ALÇELİK

Ukrayna, Gazze, İran, Lübnan, Basra Körfezi, Yemen ve Sudan'da savaş, soykırım, göçe zorlama ve sınır değişiklikleri devam ederken; Trump ve ekibi ile Papalık ve Katolik dünyası arasındaki gerilim gündeme oturdu. Bu gerilim artarak devam edecek gibi görünüyor. Çünkü gerilimin merkezinde İsrail'in Filistin ve Kudüs'te yalnızca Müslümanlara karşı değil, Yahudilik ve Musevilik dışında hiçbir inanç ve kültüre hayat hakkı tanımaması, bu amaçla devlet terörü uygulaması söz konusudur.

İsrail'in hukuk tanımaz saldırganlığı ve toprak genişletmesi önlenmez ise önümüzdeki dönemde Hristiyan dünyası ile de karşı karşıya gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Avenjellik ve Siyonist ittifakının sözcüsü Trump ile Papalık arasında söz düelloları gelecekte daha büyük çatışmaların ayak sesleridir.

Amerikalı Papa

Hâlbuki mevcut Papa ABD vatandaşı olan Robert Francis Prevost (14. Leo) 8 Mayıs 2025'te Beyaz Saray'ın desteği ile seçilmişti. Bu durumu Trump "ABD için büyük bir onur" olarak nitelemiş, Papa'yı kutlayan ilk devlet başkanı olmuştu. (BBC Türkçe 8 Mayıs 2025) Protestan Anglo-Sakson kültürüne dayalı ABD, seçilmesi için yoğun çaba sarf ettiği 14. Leo sayesinde Latinler ve Spanikler başta olmak üzere tüm Katolik dünyasına da nüfuz etmiş olacaktı.

Gerilimin başlaması

2023 Ekim ayında başlayan son Gazze Savaşında İsrail ordusu sadece Hamas ve Müslüman Filistin varlığına karşı değil, aynı zamanda buradaki Hristiyanlara da saldırmıştı. Gazze'de sayıları üç binin üzerinde olan Hristiyan nüfusu saldırılar yüzünden 600 civarına inmiştir. Yine İsrail'in saldırıları ile Aziz Porphyrius Rum Ortodoks Kilisesi ile Latin Kutsal Aile Kilisesi, Anglikan Kilisesine bağlı El Ehli-Baptist Hastanesi yıkılmış, bu durum Hristiyan âleminde şaşkınlık ve tepki ile karşılanmıştır. Çünkü onlara göre İsrail devleti kuruluşunu ve varlığını Hristiyan dünyasının desteğine borçlu olup vefalı ve kadirşinas davranmak zorundaydı.

İsrail-ABD ikilisinin 28 Şubat 2026'da İran'a saldırması ile Filistin'deki savaş Ortadoğu'ya yayıldı. Trump ve adamları savaşı bir "Haçlı Seferi" şeklinde kamuoyuna anlatmaya çalışsa da; İsrail polisi "güvenlik gerekçesiyle" Kudüs Latin Patriği ve beraberindekilerin 28 Mart 2026 Pazar ayını için Kıyamet (Diriliş) Kilisesine girişine izin vermemesi bardağı taşıran son damla oldu. Anlaşılan **İsrail'in siyasetini tayin eden Siyonist akıl, Kudüs başta olmak üzere Arz-ı Mevud'da Yahudiler dışında hiçbir inanç ve topluma hayat hakkı tanımıyor.** Bu durum Katolik dünyasında büyük tepki ile karşılandı. (Anadolu Ajansı 30 Mart 2026)

ABD'nin İsrail'deki büyükelçisi ve aynı zamanda Siyonist olan Huckabee "Kıyamet Kilisesi'ne girişinin İsrail polisi tarafından engellenmesini "talihsiz bir yetki aşımı" olarak nitelendirerek tepki gösterdi. Huckabee, bu durumun "anlaşılması veya haklı gösterilmesi zor" bulunduğunu vurguladı." (Hürriyet 29 Mart 2026)

İsrail tarafının Müslümanlara karşı Mescid-i Akşâd'daki tutumu neyse Hristiyanlara karşı duruşu da aynıdır. Ancak İsrail yönetimi, Filistin meselesinde batının desteğini alabilmek için Hristiyanlara yönelik olumsuz tavrını ertelemiştir, o kadar. Ancak

Siyonistler ellerindeki büyük imkânların verdiği cesaretle, gözü dönmüş biçimde hukuk ve akıl dışı saldırılara başvurmayı dini ve milli bir görev olarak yapabilmektedir. Bu minvalde İsrail ile ABD'nin Filistin, Lübnan ve İran'da ahlaksızca katliamına her vicdan sahibi gibi Papalık kurumu da tepki gösterince, Epstein dosyası ile Amerikan yönetimini tamamen kontrol altına alan Siyonist ekip, tepkiyi bahane ederek özellikle Katoliklere karşı da engelleme ve baskı yoluna gitti. Kudüs'te aşırı Yahudilerin Hristiyanlara karşı şiddet ve tacizleri artarak sürmektedir. (BBC com. 1 Mayıs 2026) burada, Hristiyan nüfusu yüz yıl içerisinde %25'ten %1,5'e inmiştir.

Burada Amerika yönetimini de zora sokan bir durum söz konusu. Çünkü Trump, muhafazakâr dindar (çoğu Katolik) halkın oyları ile iktidar olmuştu. Lakin iktidarı oluşturanların bir kısmı Musevi diğerleri ise Katoliklikten Avenjelik kilisesine geçenlerden oluşuyor. (Julia Carie Wong; Pete Hegseth'in kutsal savaşı: ABD'nin İran'a yönelik saldırısını canlandıran militan Hristiyan teolojisi, The Guardian. 10 Nisan 2026)

Avenjelik mezhebi hem Katolik ve hem de diğer Hristiyan mezheplerinden farklı bir özelliğe sahip. Her şeyden önce "Papalık" ve "Patriklik" gibi liderlikler (ruhbanlık) yerine sadece Kutsal Kitap (İncil)'i otorite kabul ediyor. Diğer mezhepler "İsa'nın mehdi (kurtarıcı) olarak inmesini" ardından kıyameti (dirilişi) beklerken; Avangelistler ise "önce Kudüs merkezli İsrail Devletinin kurulması, ardından da Tanrı'nın Kıyamete zorlanması" için çalışmak inancındadır. Buna göre "Kıyamet Öncesinde Yahudilerin Filistin'de toplanması, bu amaçla İsrail'e güçlü destek verilmesini, bunun için Armagedon'un (Melhame-i Kübra) denilen son büyük savaşın gerçekleşmesini hızlandırmayı görev olarak kabul ediyor. Katolikler ise kıyamet zamanını belirleme iradesinin Tanrıya ait olduğuna inanıp, şartları zorlama ve şiddetin yerine barış ve sevgiye dayalı bir yaşamı tercih ediyor.

En önemlisi İsrail'in başta ABD olmak üzere birçok ülkede varlıklı kesimin Avenjelistlerle ilişkileri geliştirip, onların imkânları ve desteği ile Ortadoğu'da ve dünyanın değişik bölgelerinde operasyonlarını gerçekleştirme fırsatını elde etmesidir.

Benzeri durum Ortadoğu'da İslam ülkeleri için de geçerlidir. İran, Yemen, Irak ve Lübnan'daki Şii unsurlarına karşı Sünni İslam çizgisinde olduklarını iddia eden Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Katar, Kuveyt ve Ürdün gibi devletler İsrail-ABD ittifakının yanında yer almışlardır. Bu durum İsrail'in elini kuvvetlendirmektedir.

İmandan

ISLAH SORUMLULUĞUNA

Hüseyin TOPTAŞ

“

Bir mümin, farz ibadetlerini eksiksiz yerine getirirse de toplumun ihtiyaçlarına duyarsızsa sorumluluğunu tam olarak yerine getirmiş sayılmaz. Müminin fikir dünyası; magazin, spor veya günlük dedikodu malzemeleriyle değil, ümmetin geleceği, insanlığın içinde bulunduğu bunalımlar ve bu meselelere dair çözüm üretme çabasıyla dolmalıdır.

”

Mümin Hayatın Her Alanında Muslih Olmalıdır

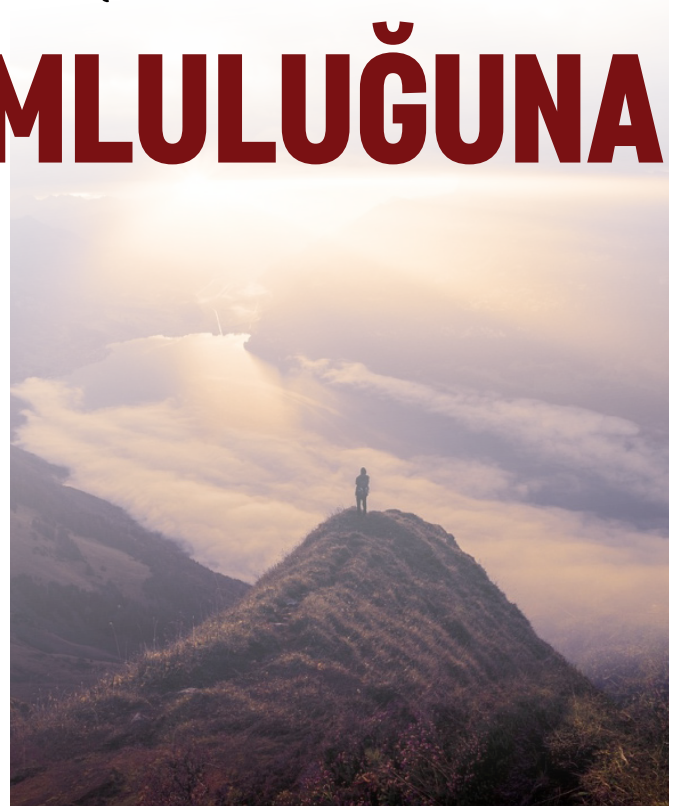
Rabbimiz buyuruyor:

“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece ‘İman ettik’ demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?” (Ankebût,29/ 2)

Bu ayet, yalnızca sözlü bir iman ikrarının sorumluluğu ortadan kaldırmayacağını bildirir. Mümin; inancına, değerlerine, hak ve hürriyetlerine, yaşadığı topluma ve ümmetinin geleceğine sahip çıkmakla yükümlüdür. Hak ile batılın, sadakat ile sahteciliğin ayrışması da ancak bu imtihan alanlarında ortaya çıkar.

Asr Suresi’nde kurtuluşa erenlerin dört vasfı sayılır: **İman etmek, salih amel işlemek, hakkı tavsiye etmek ve sabrı tavsiye etmek.**

Bu sıralama, bizi yalnız “iman ettim” demenin ötesinde bir sorumluluğa çağırır: İman ıslah istemektedir; amel ıslah istemektedir; toplum ıslah istemektedir.

İslah Kavramı ve Muslih Kimliği

Kur’ân’da kırka yakın ayette geçen ıslah, “kendini ve insan ilişkilerini düzeltmek, barışı ve adaleti tesis etmek” anlamlarını taşır. Onun karşıtı ifsat, muslihin karşıtı ise müfsiddir. Allah, müfsitleri şiddetle kınarken muslihleri övgüyle anar.

Nitekim Rabbimiz buyurur:

- * “Kim iman eder ve kendini düzeltirse onlara korku yoktur.” (En’âm,6/ 48)
- * “Müminlerden iki grup birbiriyle çatışırsa aralarını düzeltin...” (Hucurât,49/ 9-10)
- * “Onlara ‘Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın’ denildiğinde ‘Biz ancak ıslah edicileriz’ derler. Dikkat edin! Asıl bozguncular onlardır.” (Bakara,2/ 11-12)
- * “Rabbin, halkları salih ve ıslah edici kimseler iken memleketleri zulmederek helak etmez.” (Hûd,11/ 117)

Bu ayetler gösteriyor ki mümin, sadece kendini düzeltmekle yetinmeyen, bulunduğu ortamın ıslahı için çalışan kişidir.

Mümin, Kendisini ve Çevresini İslah Etmekle Yükümlüdür

Mümin, öncelikle kendi imanını şirkten arındırır; amelini Kur'an ve sünnete göre güzelleştirir. Fakat burada durmaz; çevresinin hidayeti ve toplumun ıslahı için de çalışır.

Toplumdan uzaklaşıp köşesine çekilen, sosyal sorumluluklarını terk eden mümin; pasif, tesirsiz ve eksik bir mümindir. Rasulullah (sav) ve ashabı gibi müminler hayatın içinde bulunmalı; iyiliği çoğaltmak için eğitimden ticarete, sosyal hayattan siyasete kadar her alanda yapıcı rol üstlenmelidir.

İslah, tebliğle olur; iyiliği emretmekle, kötülüğe karşı durmakla olur; toplumdan kaçmakla değil, toplumun içinde aktif bir kimlikle olur.

İbadeti Daraltmak: Günümüzün En Büyük Yanılgılarından Biri

İbadeti yalnızca namaz, oruç ve hacca indirgemek, Kur'an'ın 'kulluk' anlayışını daraltmaktır. Kulluk; Allah'ın bütün emirlerine itaat, tüm yasaklarından uzak durmak, hayatın bütün alanlarında O'nun rızasını gözetmektir.

Bir mümin, farz ibadetlerini eksiksiz yerine getirse de toplumun ihtiyaçlarına duyarlıysa sorumluluğunu tam olarak yerine getirmiş sayılmaz. Müminin fikir dünyası; magazin, spor veya günlük dedikodu malzemeleriyle değil, ümmetin geleceği, insanlığın içinde bulunduğu bunalımlar ve bu meselelere dair çözüm üretme çabasıyla dolmalıdır.

Bugün futbol tartışmalarının, sanatçı dedikodularının zihinleri meşgul ettiği bir dünyada; gayr-i ahlaki ve gayr-i insani tutumlar karşısında duyarlılaşmak, gönül dünyamızın müfsitlerin istilasına uğradığının acı göstergesidir. Sistemli ve planlı bir şekilde Müslümanların hayatının her alanına musallat olan müfsitlerin virüsleri ile magazinleştirilen beyinler düşünce melekelerini kaybetmektedirler. İfsat çalışmalarına karşı mümin, anti-virüs görevi gören muslih bir duruşla önce kendisini, ardından çevresini korumak zorundadır.

Siyaset Şeytan İşi Değildir: Müminin İslah Görevinin Bir Parçasıdır

Siyaseti kötü, kirli ve uzak durulması gereken bir alan olarak görmek; aslında ümmetin geleceğini başkalarının eline bırakmak anlamına gelir. Oysa siyaset boşluk kabul etmez. Mümin geri çekildiğinde,

onun yerini dolduracak olan çoğu zaman ıslah edici değil, ifsat edici unsurlar olur.

Siyaseti makam ve menfaat aracı olarak gören profesyonel aktörler, toplumun değerlerini kullanarak güven kazanırlar. Ancak bu güveni, zamanla kavramların içini boşaltarak ve değerleri aşındırarak istismar ederler. Böylece teşkilatlı ve organize bir azınlık, dağınık ve yönsüz bir çoğunluğun kaderini belirler hâle gelir.

Bu sebeple siyaset, mümin için uzak durulacak bir alan değil; aksine adaletin, hakkın ve ıslahın tesis edilmesi için sorumluluk alınması gereken bir sahadır.

Mümin, ibadetlerini hassasiyetle yaptığı gibi, seçimde kullanacağı **oyunun da bir ibadet şuurunu** ile vebal taşıdığını bilmelidir. Seçimlerde kullanılan her oy bir emanettir; tıpkı zekât gibi, sadaka gibi sorumluluk gerektirir.

Siyaseti ıslah etmek, milletin uyanışı için zorunludur. Aksi hâlde; ümmet kendi elleriyle yöneticilerini küresel güçlerin temsilcilerine teslim eder. İşte bugün birçok İslam coğrafyasında yaşanan acı tablo bunun sonucudur.

Siyasetten uzak durmak; geleceği, hürriyeti, bağımsızlığı başkalarının insafına teslim etmektir.

Sonuç: Hayatın Her Alanında Muslih Olmak

İslah; imanla başlar, amelle güçlenir, toplumla genişler, siyasetle kemale erer.

Mümin yalnızca ibadetini değil; ticaretini, aile hayatını, sosyal ilişkilerini, düşünce dünyasını ve siyasal tercihini de ıslah etmekle yükümlüdür.

İslahı bir bütün olarak ele alıp **hayatın her alanında muslih olmak**, bugün ümmetin yeniden dirilişi için kaçınılmaz bir görevdir.

Muslih olmak duası ve azmiyle...

İSLAM VE EMPERYALİZM

Hasan Zülfikar BÜLBÜL

Bazıları için İslam ve emperyalizm başlığı belki çok alakasız gelecektir, ancak durum tam tersidir. 17. yy sanayi devrimi ile “olgunlaşan” emperyalizm, esas itibariyle bir zehirdir. Bu aşâğılık ideolojinin panzehri ise İslam’dır. Bu perspektiften baktığımız zaman İslam bir ideoloji midir? Sorusunu sorabiliriz. Esasında İslam ne bir ideolojidir ne bir devlet ismidir Ne de başka bir kurum altında sınırlandırılabilir bir yapıdır. Çünkü İslam bunların her birinden daha fazla kapsayıcı özelliğindedir. Her ayette ayrı ayrı yönetim zihniyetinin ve idare şeklinin odağına insanca yaşamı almıştır.

Örnek olarak Haşr suresinde şöyle buyrulmaktadır.

Allah’ın (başka) beldeler halkından alıp resulüne fey’ olarak verdikleri, Allah’a, peygambere, yakınlarla, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir; (servet) içinizden sadece zenginler arasında dönüp dolaşan bir şey olmasın diye böyle hükmedilmiştir. Peygamber size ne vermişse onu alın ve size neyi yasaklamışsa ondan kaçının. Allah’a karşı saygısızlık etmekten sakının. Kuşkusuz Allah cezalandırmada çok çetindir. (Haşr,59/7)

Ayet açıkça paranın belli bir grubun elinde dönüp durmasını yani emperyalist düşüncüyü reddeder. Birçok ayette “bozguncu” olarak nitelendirilen kişilerin, toplumun huzurunu kaçıran ve sömüren kişiler olduğunu görmekteyiz. (Nisâ, 4/75, Bakara , 2/190) Özetle İslam, emperyalizmi reddederek insanı baz alan yönetimi emreder. Ayetler açıkça adaletli olmayı, barışı ve anlaşmalara uymayı emrederken aynı zamanda savaşın koşullarını, şartlarını da bildirmiştir. İslam toplulukları bu kaidelere uyduğu dönemlere baktığımızda başarılı oldukları gözlemlenmektedir. Örnek bir dönem verecek olursa bu Hz. Ömer dönemidir. Halife Ömer yönetiminde devlet, 2.251.030 km² (Oflaz, 2018, s. 187) alana ulaşarak, gerçek bir devletleşme süreci yaşatmıştır. Savaşın ve barışın şartlarına uyularak, diplomatik araçlar kullanılmıştır. Emperyalizm, İslam’ın taşıdığı bu değerler silsilesinden farklı izahatlar barındırır. Temel odak haz ve kazançtır, insan temel bir odak değildir. Günümüzün en büyük problemi de budur. Bu nokta

da Kuran’ın da reddettiği emperyalizmin başlangıcını İslam öncesi Mekke döneminden baz alabiliriz. Faiz sistemi, köle emeğinin sömürülmesi ve yoksul sınıfların borçlandırılarak mülksüzleştirilmesi gibi bazı uygulamalar bu düşüncüyü desteklemektedir. Ayrıca hem dini hem de siyasi yönden baskılar kullanarak, ticaret yolları üzerinden hakimiyet kurulmuştu. Hazreti Muhammed’in fethederek yönetimine aldığı Mekke döneminde bu emperyal izler silinmişti. Tefecilik uygulaması kaldırılarak zekât ve fitrelerle iktisadi adalet sağlanmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda faiz ve kast sistemi kaldırılarak toplumsal birlik inşa edilmiştir.

İslam dünyası içindeki bu ilerleme ve anlayış zaman içerisinde yavaşlamıştır. Hz. Ömer sonrası yaşanan bölünme ve fikir ayrılıkları, bunun bir nedenidir. İslam bu süreçte yayılmıştır ancak eski hızından düşük bir seyirde ilerlemiştir. Özellikle de Avrupa’ya taşınması sürecin daha farklı noktaya ulaşmasına zemin hazırlamıştır. Avrupa için büyük bir tehdit ve aynı zamanda dönüşümün kıvılcımı olan Endülüs Emevileri, batının aydınlanmasına öncü olmuşlardır. Öyle ki Endülüs Müslümanlarının batıya tanıttığı usturlap, coğrafi keşiflere yardımcı olmuştur. Batılı birçok yazara göre (Grenard, s. 198) Avrupa’nın üstünlüğü coğrafi keşifler ile başlar. Bu tarihe kadar Asya devletlerinin üstünlüğü söz konusudur. Özellikle coğrafi keşiflerle elde edilen altın, gümüş ve diğer önemli madenlerin Avrupa’ya getirilmesi köhnemiş Avrupa zihniyetinin yeniden dirilişini ateşlemiştir. Bu tarihe kadar İpekyolu ve Baharat yolu gibi önemli ticari yollarının elinde bulunduran Osmanlı için de zorlu bir süreci başlatmıştır. Amerika kıtasının keşfi bu noktada da önemli bir yer etmektedir. Bu kıtada bulunan altın ve gümüş madenleri, Avrupalı tüccarlar aracılığı ile Osmanlı’ya sokularak, pahalı ürünlerin alınmasına ve parası gümüş olan Osmanlı için enflasyona neden olmuştur. Bu enflasyon süreci Osmanlı’nın çöküş sürecinin adımlarından biridir. Bu keşifler aynı zamanda misyoner hareketlerini de doğurmuştu. Bu misyonerler aracılığıyla sömürgeler kontrol altında tutulması amaçlanmıştır. Misyoner faaliyetleri ilk kurumsal faaliyet olarak İngiltere tarafından kilise misyonerler cemiyeti tarafından yürütülmüştür.

William Jowett bu cemiyetin önemli isimlerinden biridir. Cemiyet bölgeye ilk geldiğinden itibaren kendi dilleri etrafında yayımlar oluşturarak din değiştirmek ve kendi fikirlerini dayatmak adına çalışmalar yürütmüştür. Bu minvalde Daha yakın olmak ve fikirlerini dayattıkları toplumlarda daha etkili olabilmek adına buldukları toplumun dilinde ve hatta o toplumun dinine uygun faaliyetler yürütmüşlerdir. Jowett Hatıralarında Müslüman toplumlarda daha etkili olabilmek adına misyonerlerin bir Müslüman tiplemesinde ve hatta isimlerini bir Müslüman ismini değiştirerek faaliyet yürütmelerini önermiş ve uygulamıştır. Ongun'un (2025, s.21-22) aktardığına göre; Macar asıllı Arminius Vambery, 1861-1864 yılları arasında, Sünni bir derviş kılığında Ermenistan, İran ve Türkistan'da dolaşmıştır. İngiltere'nin hizmetinde bir casus olarak Raşid Efendi adıyla Osmanlı topraklarının hedef bölgelerinde faaliyet göstermiştir. Bu faaliyetler sonucunda toplum içinde yaşayan farklı kesimler ayaklandırılarak, iç savaşların pimi çekilmiştir. Amerika devlet olarak kurulduktan sonra ilk yurtdışı okulunu Osmanlı topraklarında açmıştır. Bu okullar da diğer misyonerler gibi farklı kesimleri kışkırtarak, devletin bütünlüğüne tehdit olmuştur. Amerika aynı zamanda Osmanlı ile imzaladığı 1830 Ticaret ve Seyrüsefer Antlaşması ile ilişkilerini yoğunlaştırmıştı. Osmanlı içinde Amerika tehlikesiz yeni bir dost olarak görülmekteydi. ABD ile yürütülen bu ilişki ağı özellikle 1945 sonrası Türk egemenliğini yok eden bir sürecin temeli olmuştur.

Batı bu gelişmelerle büyük bir atılım gerçekleştirerek üretimi hızlandırdı. Sanayi çarklarını çevirmek adına da birçok vahşete imza atmıştır. Mesela Amerika keşfi sırasında insanlık tarihinin en büyük kitlesel ölümü olduğu ve dünya nüfusunun yaklaşık %10'undan fazlasının silindiği bilimsel bir gerçektir (Koch, 2019). Yine aynı şekilde sanayinin ham madde arayışında Hochschild'e (1998) göre Belçika Kralı II. Leopold tarafından, Kongo kendi mülkü ilan edilerek sömürülmüş, Yaklaşık 10 ile 15 milyon arasında Kongolu öldürülmüştür. Daha birçok vahşet bu dönemde yapılarak, Avrupa "medeniyeti" inşa edilmiştir. Sömürge yarışı, savaşları ve paylaşimleri da doğurduğu görülmektedir. 1. ve 2. dünya savaşları bu perspektiften bakıldığında, doymayan bir sanayinin ve emperyalizmin kanlı planıdır.

Bu süreçler içerisinde Müslüman devletlerin, bu emperyalist kurumlara teslimiyetinin temel nedenlerini incelediğimizde büyük bir miskinlik ve tembelliğin yattığını hatta eğitim seviyelerinin çokça düşük olduğunu görmekteyiz. Örnek olarak 1894 yılında yapılan nüfus sayımında Müslüman nüfusun okuma

yazma oranını okuryazarlık oranının %5 ile %10 arasında kaldığı tahmin edilmektedir (Somel, 2001)." Bu oranlar bizlere aynı zamanda, dinin temel kaynaktan saptırılarak sömürü aracına dönüştüğünü de göstermektedir. Yine bu dönemlerde ortaya çıkan Vahhabi-Suud olayları, bu düşünceyi ispat etmektedir. Bu isyanın çıkmasına zemin hazırlayan misyonerler aynı zamanda bu isyanı bastıran Kavallı Mehmet Ali Paşa'yı da Osmanlı'ya karşı kışkırtmışlardır. Emperyalizm ve sömürü işte bu denli tehlike arz etmektedir.

Peki İslam bu durumda nasıl panzehir vazifesi görebilir?

Bu sorunun tek ve mantıklı cevabı Kuran-ı anlamak ve yaşatmaktan geçmektedir. Kitabın mucizesi işte burada ortaya çıkmaktadır. İnsanı baz almayan, maddeyi esas alan her anlayışı reddederek, hakça bir zihniyet ortaya koyar. Adaleti devletin temel direği ilan ederek, ehil kişiler tarafından yönetimin olmasını ve yöneticiler kararını alırken danışmasını önerir. Yani İslam bir demokratik devlet modeli ortaya koyar. Bu modelde savaşın ve barışın koşulları vardır. Bu da uluslararası teorisyenlerine örnek çalışma sunar. Bu noktada Realist, liberalist veya demokratik barış kuramcılarından ayrılarak yeni fikir iddia eder. Realizme göre savaş bir zorunluluk ve güvenlik ikilemi taşıırken, İslam'a göre savaş şartlara bağlanarak, barışı öncelenmiştir. Liberalizmin ise sahte barışı temellendirdiği ticaret zihniyetinin yerine gerçek barışı diyalog üzerine kurgulamıştır. Saldırmazlık, masumiyet karanesi gibi ilkeler doğrultusunda, menfi duygularla savaşın hak olmadığını söyleyerek, sömürge zihniyetini de böylelikle yasaklıyor.

Müslüman toplulukları, bu noktada bilinçlenmesi önem arz etmektedir. Okuduğu kitaba ve kendi kültürüne yabancılaşan bir topluluğun ilerlemesi mümkün olmadığı gibi yıkılması beklenen bir durumdur. Bu durumu körfez ülkelerinde görmek mümkün. Bölünmüş ve firkalara bölünen bu coğrafya çözümü, yanlış alanlarda aramaktadır. Paramiliter gruplarla bölgede terörü büyütmenin yalnızca ABD-İsrail bloğuna fayda sağladığını anlamak gerekir. Körfez ülkelerinin bölge dışı çözüm arayışı bugün İran'ın bütünlüğüne mal olmaktadır. Bu girdaptan çıkmanın yolu bu panzehri kullanmaktır.

Hochschild, A. (1998). King Leopold's Ghost: A Story of Greed, Terror, and Heroism in Colonial Africa. Houghton Mifflin.

Oflaz, A. (2018). Hz. Ömer'in yeni fethedilen topraklara yönelik uyguladığı toprak rejimi.

Koch, A., Brierley, C., Maslin, M. M., & Lewis, S. L. (2019). Earth system impacts of the European arrival and Great Dying in the Americas after 1492. Quaternary Science Reviews, 207, 13-36. <https://doi.org/10.1016/j.quascirev.2018.12.004>

Somel, S. A. (2001). The modernization of public education in the Ottoman Empire, 1839-1908: Islamization, autocracy and discipline. Brill.

Dr. Ongun, B.Ç. (2025) Misyoner İstihbaratçılar, Hayat yayınları

ODTÜ OLAYI...

BU FİLMİ DAHA ÖNCE SEYRETMIŞTIK

“

Yıldırım SELAMOĞLU

Emperyalizm artık tankla değil; kültürel operasyonlarla, kimlik çatışmalarıyla, gençlik mühendisliğiyle saldırmaktadır. Üniversitelerde yaşanan her provokasyon bu organik operasyonların parçasıdır.

”

Türkiye’de yıllardır aynı tiyatro sahneleniyor. Sahne değişiyor, slogan değişiyor, oyuncular yaşıyor ama senaryo hiç değişmiyor. Çünkü bu ülkede bazı ideolojik yapılar devletin imkânlarıyla büyütülmüş, sonra da devlete karşı “devrimcilik” oynamıştır. Üniversiteler ise bilim yuvası olmaktan çoktan çıkarılıp siyasal arka bahçelere dönüştürülmüştür.

Bugün ODTÜ’de yaşanan rezalet de bunun yeni bir perdesidir.

Bir konser bahanesiyle yine aynı sahne kurulmuş, yine aynı sloganlar atılmış, yine gençlik birbirine düşürülmüştür. Türk bayrağı açılınca gerilim çıkıyorsa, orada artık fikir özgürlüğünden değil; organize bir ideolojik tahakkümden söz edilir. “ODTÜ faşizme mezar olacak” sloganı atanların yıllardır üniversiteyi kendi ideolojik tekelleri gibi kullanmaları ise kimsenin umurunda değildir. Çünkü Türkiye’de bazı kesimlerin baskısı “özgürlük”, başkasının itirazı ise “provokasyon” sayılır.

Oysa üniversite dediğiniz yer; slogan atma merkezi değil, fikir üretme merkezidir. Üniversite; bilim üretir, teknoloji üretir, medeniyet üretir. Üniversitenin görevi militan yetiştirmek değil; düşünen insan yetiştirmektir. Ama bugün birçok üniversitede gençler bilimsel rekabet yerine ideolojik kamplaşmaya sürükleniyor. Laboratuvarların yerini sloganlar, kütüphanelerin yerini politik şovlar, akademik derinliğin yerini tribün psikolojisi alıyor.

Daha acı olanı şudur:

1968’den beri bu ülkenin gençliği sürekli çatıştırılmıştır. Sağ-sol denildi, gençler öldü. Devrim denildi, gençler kullanıldı. Anti-emperyalizm denildi ama emperyalizmin kültürel operasyonlarına taşeronluk yapıldı. Üniversitelerde yetişen bu ideolojik yapılar memlekete teknoloji mi kazandırdı? Üretim mi kazandırdı? Bilim mi kazandırdı? Hayır. Ama slogan üretmede, kaos üretmede ve sokak geriliminde hep en önde oldular.

Türkiye’nin en zeki gençleri yıllardır aynı ideolojik değirmenlerde öğütülüyor. Bir tarafta Marksist sloganlarla gençliği sokak çatışmalarına sürenler... Diğer tarafta dini ya da milliyetçiliği sadece siyasî kadro üretme aracı olarak kullananlar... Sonuç değişmiyor: Gençlik enerjisi üretime değil, çatışmaya harcanıyor.

Bugün dünya yapay zekâyı, uzay teknolojilerini, biyoteknolojiyi konuşuyor. Üniversiteler yeni medeniyet yarışının merkezine dönüşmüş durumda. Çin, Amerika, Güney Kore ve Japonya bilimle küresel güç olurken; Türkiye’de hâlâ tribün sloganlarıyla gençlik yönlendiriliyor. Bu ülkenin gençleri robotik laboratuvarlarında değil, ideolojik kamplaşmaların içinde tüketiliyor.

Bir tarafta sözde sol adına konuşup emperyalizmin dilini kullananlar...

Diğer tarafta devletin imkânlarıyla büyüyüp sonra millete tepeden bakan ideolojik klikler...

Bir başka tarafta ise yıllarca dini ve milliyetçiliği siyasî kadro devşirme aracına dönüştüren yapılar... Hepsi farklı görünür ama aynı sistemin ürünüdür. Çünkü bunların hiçbiri millete hakiki anlamda bir gelecek sunamamıştır.

Türkiye’de ideolojik yapılar yıllarca “halk” adına konuştu ama halkın gerçek meselelerini hiçbir zaman çözmedi. Çünkü onların kavgası millet için değil; alan hâkimiyeti içindi. Üniversiteler üzerinden kadro devşirdiler, gençlik üzerinden güç devşirdiler, sloganlar üzerinden meşruiyet ürettiler. Ama sonuçta ortaya çıkan şey ne bilim oldu ne ahlâk ne de medeniyet...

Bugün Türkiye’nin ihtiyacı slogan atan gençlik değil; düşünen, üreten ve şahsiyet sahibi gençliktir. Bizim umudumuz; Diyarbakır’da bölücülere meydan okuyup “Burası Türkiye Cumhuriyeti’dir, akıllı olun” diyebilen vicdan sahibi gençlerdir. Çünkü bu millet hâlâ kendi içinden sağduyu çıkarabiliyor. Emperyalizmin bütün operasyonlarına rağmen bu toprakların ruhu hâlâ ölmemiştir.

Asıl mesele şudur:

Türkiye’de gençlik yıllardır ya öfkeye ya korkuya ya da kimlik çatışmalarına mahkûm edilmiştir. Gençlerin düşünmesi değil, taraf olması istenmiştir. Çünkü düşünen genç sorgular; sorgulayan genç ise sömürü düzenini rahatsız eder. Bu yüzden gençliği sürekli sloganlarla uyuşturdular. Kimi zaman devrim dediler, kimi zaman laiklik, kimi zaman milliyetçilik, kimi zaman din... Ama hiçbir zaman gençliğe gerçek anlamda üretim ahlâkı kazandırmadılar.

Peki ya iktidar?

Yıllardır “terörsüz Türkiye” söylemiyle siyaset yapanlar şimdi bu ideolojik mayalanmanın sonucunu görüyor mu? Üniversitelerde büyüyen bu zihinsel bölünmenin hesabını kim verecek? Devletin otoritesi aşındırılırken, millî semboller tartışma konusu hâline getirilirken, ülke hâlâ eski ezberlerle mi yönetilecek?

Bir devlet sadece güvenlik operasyonlarıyla ayakta kalamaz. Eğer üniversitelerde zihinsel bağımsızlık kurulamazsa, kültürel işgal devam eder. Çünkü

emperyalizm artık tankla değil; kültürle saldırıyor. Silahla değil; algıyla saldırıyor. Gençliği kendi ülkesine yabancılaştırarak saldırıyor. Üniversitelerde yaşanan her provokasyon, aslında daha büyük bir zihinsel operasyonun parçasıdır.

Gerçek şudur:

İcazetli siyasetçiler iktidara taşınır ama ülke yönetemezler. Çünkü onların görevi çözmek değil, sistemi idare etmektir. Emperyalizm artık tankla değil; kültürel operasyonlarla, kimlik çatışmalarıyla, gençlik mühendisliğiyle saldırmaktadır. Üniversitelerde yaşanan her provokasyon bu organik operasyonların parçasıdır.

Bugün Türkiye’de gençlik üzerinden yeni bir toplumsal dizayn yapılmak isteniyor. Kimlikler keskinleştiriliyor, kutuplaşma büyütülüyor, millî aidiyet aşındırılıyor. Çünkü parçalanmış toplumlar daha kolay yönetilir. Emperyalizmin en büyük başarısı, bir ülkeyi işgal etmek değil; o ülkenin gençliğini kendi milletine yabancı hâle getirmektir.

Ey millet!

Bu kavga sizin kavganız değildir. Sizi sağ-sol diye, laik-antilaik diye, Türk-Kürt diye ayırıp birbirinize düşürenler; yıllardır aynı sofradan beslenenlerdir. Bu ülkenin gerçek meselesi ideolojik sloganlar değil; ahlâk, adalet, üretim ve bağımsızlık meselesidir.

Türkiye’nin yeniden ayağa kalkabilmesi için üniversitelerin ideolojik karargâh olmaktan çıkarılması gerekir. Bilim yeniden merkeze alınmalıdır. Gençlik yeniden ahlâkla, fikirle, üretimle buluşturulmalıdır. Çünkü sloganla devlet kurulmaz. Kaosla medeniyet inşa edilmez. Bir millet ancak ilimle, ahlâkla ve şahsiyetle yükselir.

Ve artık bu millet, kendisini birbirine kırdıran bu eskimiş ideolojik tiyatroyu reddetmek zorundadır.

SANAT NEDİR, SANATÇI KİME DENİR?

Ali RIZA

Sanat kelimesi Arapçada bir işte ustalık kazanmak, bir şeyi süslemek ve güzelleştirmek anlamına gelir. Aynı zamanda insanın duygu ve düşüncelerini estetik bir biçimde ifade etme çabasını anlatır. Bu yönüyle sanat; insanın el emeğiyle ortaya koyduğu ürün, gözlem ve deneyim yoluyla kazandığı beceri ve güzelliği ifade etme biçimidir.

Sanatçı ise bu ifade biçimini meydana getiren, özgün eser ortaya koyan kişidir. Sanatçı yalnızca yeteneğiyle değil; estetik duyarlılığı, düşünce dünyası ve özgün yorumuyla öne çıkar. Gördüğünü olduğu gibi aktaran değil, ona yeni bir anlam ve yorum kazandıran kişidir.

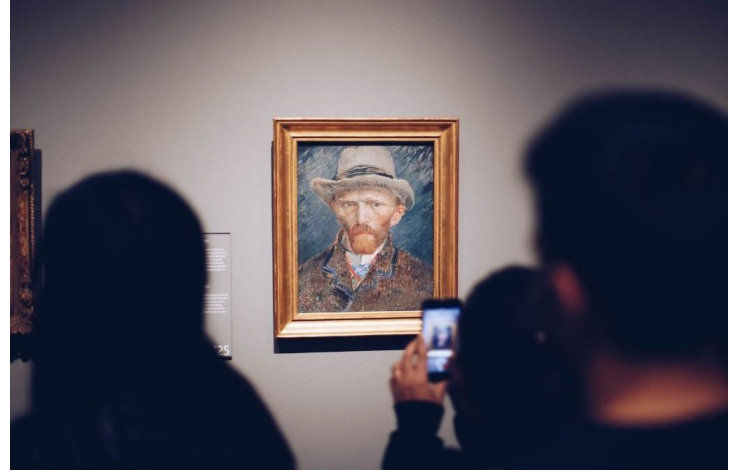
Sanat yalnızca güzellik üretme aracı değildir. Aynı zamanda toplumun sevinçlerini, acılarını, değerlerini ve sorunlarını yansıtan güçlü bir ifade alanıdır. Bu nedenle sanat bireysel olduğu kadar toplumsal bir faaliyettir. Bir toplumun kültürü, ahlak anlayışı ve değer dünyası sanatın biçimini ve yönünü belirler.

Sanatçının Toplumla İlişkisi

Sanatçı, eserleriyle insanların düşünce ufkunu genişleten, estetik zevkini geliştiren kişidir. Sanat bir milletin kültür seviyesini yükselten en önemli unsurlardan biridir. Bu bakımdan sanatçı toplumuna ışık tutan bir rehber niteliği taşır.

Ancak sanatçının toplumla ilişkisi hassas bir denge gerektirir. Sanatçı ne tamamen toplumdan kopmalı ne de yalnızca toplumun mevcut seviyesine bağlı kalmalıdır. Köklerini halkın kültüründen almalı; onun duygu ve değer dünyasına yakın olmalıdır. Bununla birlikte sadece mevcut olanı tekrar etmekle yetinmemeli, yenilik getiren ve ufuk açan bir bakış ortaya koymalıdır.

Bu dengeyi kurabilen sanatçı, toplumuna estetik zarafet ve entelektüel derinlik kazandırır. Böylece sanat, yalnızca bireysel bir üretim olmaktan çıkar ve toplumsal bilinç oluşturan bir güce dönüşür.

Sanat, Müstehcenlik ve Estetik

Sanatın temel amacı insanda güzel duygular uyandırmak ve düşünmeye sevk etmektir. Ancak bazı durumlarda sanat adı altında insanın nefsanî arzularını kışkırtan, mahremiyet sınırlarını ihlal eden içerikler ortaya konabilmektedir.

Müstehcenlik, toplumun ahlak ve edep anlayışına göre insanın fitratına zarar veren bir davranıştır. Bu nedenle yalnızca şehvet uyandırmak veya teşhir amacıyla üretilen eserlerin sanatın özüne uygun olduğu söylenemez.

Batı sanatında insan bedeninin estetik bir unsur olarak işlendiği birçok örnek bulunur. Ancak her kültürün estetik anlayışı ve ahlaki ölçüleri farklıdır. Bizim kültürümüzde beden yalnızca fiziksel bir varlık değil; aynı zamanda saygı ve mahremiyetle ilişkilendirilen bir değerdir. Bu nedenle sanatın amacı insan bedenini teşhir etmek değil; insanın duygularını, düşüncelerini ve ahlaki yönünü yüceltmek olmalıdır.

Son yıllarda bazı sahne gösterilerinde veya medya içeriklerinde sanatın yerini gösteriş, argo dil ve müstehcenlik alabilmektedir. Bu tür yaklaşımlar sanatın derinliğini artırmak yerine yüzeyselliği öne çıkarır. Oysa gerçek sanat, insanın bedenini sergilemeden de güçlü duygular ve anlamlar ifade edebilir.

Gerçek sanatın temelinde ölçü, zarafet ve incelik

Sanat ve Ahlak

Sanat özgür bir faaliyet olmakla birlikte toplumdan tamamen bağımsız değildir. Ahlak, toplum düzenini koruyan bir unsur olarak sanata belirli sınırlar çizebilir. Bu nedenle sanat ile ahlak arasında hassas bir denge kurulması gerekir.

Sanatçı hayal gücü sayesinde toplumsal tabuları sorgulayabilir ve sınırları zorlayabilir. Ancak sanatın toplumsal yönü bu özgürlüğün sınırsız olduğu anlamına gelmez. Ahlaki değerlere tamamen aykırı eserler toplumda tepki doğurur ve sanatın saygınlığını zedeler.

Ahlaktan kopmuş bir sanat anlayışı zamanla yozlaşmaya ve yabancılaşmaya yol açabilir. Bu nedenle sanatın görevi yalnızca estetik haz üretmek değil; insanı doğruya, güzele ve faydalıya yönlendirmektir.

Sanatçı yalnızca bireysel değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk da taşır. Özgürlük ile sorumluluk arasındaki denge sanatın kalitesini belirleyen en önemli ölçülerden biridir.

İslam Medeniyetinde Sanat

İslam medeniyetinde sanat, hayatı ve varlığı anlamlandırma biçimiyle yakından ilişkilidir. Müslüman toplumlarda inanç sistemi ve ahlak anlayışı sanatın yönünü belirleyen temel unsurlar olmuştur.

İslam anlayışında sanat yalnızca estetik bir uğraş değil; ilahi güzelliğin yeryüzündeki bir yansıması olarak görülür. Hz. Muhammed'in "Allah güzeldir, güzelliği sever" hadisi, İslam sanatının temel felsefesini ifade eder.

Bu anlayışa göre sanat yalnızca göze değil, kalbe ve ruha da hitap etmelidir. İslam sanatının karakteristik özellikleri arasında sadelik, tevazu, derinlik ve maneviyat yer alır.

Batı sanatında insan merkezli bir yaklaşım daha baskınken, İslam sanatında ilahi olan ön plandadır. Bu nedenle İslam sanatında eser, insanı yaratıcıya yaklaştıran bir tefekkür vesilesi olarak görülür.

Sanat ve Kültür

Sanat, kültürün en güçlü ifade araçlarından biridir. Her toplum inançlarını, geleneklerini ve yaşam biçimini sanat aracılığıyla gelecek kuşaklara aktarır.

Bu yönüyle sanat hem evrensel hem de yereldir. Evrensel çünkü insanın ortak duygularına hitap eder; yereldir çünkü ait olduğu toplumun kimliğini ve ruhunu taşır.

Milli sanat anlayışı, bir milletin tarihini, kültürünü ve değerlerini sanat aracılığıyla yaşatmayı hedefler. Evrensel sanat ise insanlığın ortak meselelerine değinerek kültürler arasında köprü kurar.

Millî Sanat Anlayışı

Her milletin kendine özgü bir sanat anlayışı vardır. Millî sanat, milletin köklerini, tarihini ve inançlarını yansıtırken aynı zamanda evrensel değerlerle de bağ kurabilir.

Türk düşünce hayatında önemli bir yere sahip olan Yeniden Millî Mücadele hareketi, sanatı yalnızca estetik bir uğraş olarak değil; millî ve manevi dirilişin bir aracı olarak değerlendirmiştir.

Bu anlayışa göre sanat üç temel hedef üzerine kuruludur:

- * Allah'ın rızası
- * Güzellik
- * Fayda

Sanatkâr eserini üretirken bu üç amacı gözetmelidir. Eser hem estetik bakımdan güzel olmalı hem de insanın ve toplumun gelişimine katkı sağlamalıdır.

Milleti uyarmayan, ona yön göstermeyen bir sanat anlayışı yalnızca dar bir çevrenin ilgisini çeken sınırlı bir üretim olarak kalır. Oysa sanat toplumu ileriye taşıyan güçlü bir araçtır.

Bu nedenle sanatın millî kimliğe, toplumsal dayanışmaya ve ahlaki değerlere hizmet etmesi büyük önem taşır.

Sonuç

Sanat, bir toplumun ruhunu yansıtan en güçlü ifade biçimlerinden biridir. Ehliyetli ellerde işlendiğinde bir milletin kimliğini güçlendirir ve onu geleceğe taşır.

Sanat yalnızca estetik bir uğraş değil; aynı zamanda toplumsal sorumluluk taşıyan bir faaliyettir. Ahlaki duyarlılıkla üretildiğinde toplumun kültürel ve manevi değerlerini yaşatır.

Bu nedenle sanatçı yalnızca eser üreten kişi değil; aynı zamanda topluma ufuk açan, değer kazandıran ve güzelliği yücelten bir rehberdir.

Gerçek sanat, insanın hem aklına hem kalbine hitap eden; güzelliği, hikmeti ve sorumluluğu bir araya getiren sanattır.

Bağımsız İlim ve Sivil Direnişin Mimarı:

NUMAN BİN SABİT

(İmam-ı Âzam Ebû Hanîfe)

İsmail EV

I. Formasyon: İlim ile Ticaretin Kesiştiği Laboratuvar

Numan bin Sâbit'in hayatı, İslam düşünce tarihinde fıkıhın yalnızca kitaplar arasında değil, hayatın ve pazarın tam ortasında teşekkül ettiğinin en somut göstergelerinden biridir. Kûfe'de varlıklı bir tüccar ailesinin çocuğu olarak dünyaya gelmesi (M. 699), onun ilmi hayatı boyunca siyasal otorite karşısında müstağni durabilmesini mümkün kılan iktisadi bağımsızlık zeminini oluşturmuştur. Bu maddi bağımsızlık, onun ilmi tercihlerini ve hukuki duruşunu belirleyen asli faktörlerden biri olmuştur. ⁽¹⁾

Gençlik yıllarında ipekli kumaş ticaretiyle meşgul olması, fıkıhının soyut ve teorik bir hukuk anlayışıyla sınırlı kalmasını engellemiş; mülkiyet, emek, borç ve sözleşme gibi kavramların hayatın içindeki karşılıklarıyla yoğrulmasını sağlamıştır. Bu yönüyle onun fıkıhı, yalnızca normatif kurallar bütünü değil, doğrudan toplumsal gerçekliğe temas eden bir "hayat hukuku" niteliği kazanmıştır. ⁽²⁾

II. Eğitim Süreci: Kelâmdan Fıkha Uzanan Derinlik Ebû Hanîfe'nin ilim yolculuğu, aynı zamanda zihinsel bir yön değişiminin kronolojisidir. İlk dönemlerinde, Kûfe'nin entelektüel atmosferinde etkili olan kelâm ilmiyle meşgul olmuş; itikadî meseleler ve inanç tartışmaları üzerine derinleşmiştir. Bu süreç, onun akli muhakeme yeteneğini keskinleştirmiş ve sistematik düşünme becerisini güçlendirmiştir. ⁽³⁾

Ancak zamanla, teorik tartışmaların toplumun somut problemlerine yeterli cevap üretmediğini fark etmiş; bireysel ve toplumsal hayatı doğrudan düzenleyen bir ilim alanı olarak fıkha yönelmiştir. Bu tercih, onun ilmî kariyerinde bir kopuş değil; aksine, teoriden pratiğe uzanan bilinçli bir yönelişi ifade eder. Bu zihinsel dönüşüm, aşağıda görüleceği üzere, uzun soluklu ve metodik bir fıkıh formasyonunun temelini oluşturmuştur.

Bu bağlamda eğitim sürecinin belirleyici başlıkları şunlardır:

* Hammâd b. Ebî Süleyman'ın Rahlesi:

Kûfe'nin önde gelen fakihlerinden Hammâd b. Ebî Süleyman'ın yanında yaklaşık on sekiz yıl süren kesintisiz bir talebelik dönemi geçirmiştir. Bu süreç, salt bilgi aktarımının ötesinde, bir fıkıh metodolojisinin (usûl) tedricen inşa edildiği bir okul niteliği taşımaktadır. ⁽⁴⁾

* Hicaz Seferleri ve Hadis Tahsili:

Ticari seyahatlerini ilim tahsiliyle birleştiren Ebû Hanîfe, Mekke ve Medine'de Atâ b. Ebî Rebâh ve İmam Muhammed el-Bâkır gibi dönemin önde gelen âlimlerinden istifade etmiştir. Bu tecrübe, Kûfe'nin re'y merkezli yaklaşımı ile Hicaz'ın rivayet ağırlıklı geleneğini kendi zihninde mezcedebilmesine imkân sağlamıştır. ⁽⁵⁾

III. Metodoloji: Fikhî Derinlik ve Delillerin Hiyerarşisi

Ebû Hanîfe'yi İslam hukuk tarihinde müstesna bir konuma yerleştiren husus, hukuki problemlere yaklaşırken inşa ettiği inkılapçı metodolojidir. O, fıkıhı donuk bir kurallar manzumesi olmaktan çıkararak, değişen toplumsal şartlara cevap verebilen dinamik bir yapı hâline getirmiştir. ⁽⁶⁾

Bir meseleye hüküm verirken takip ettiği delil hiyerarşisi şu şekildedir:

- * Kur'an: Hükümün temel ve değişmez referansı.
- * Sünnet: Mütevatir ve meşhur rivayetler çerçevesinde, Kur'an'ın ruhuyla uyumlu uygulamalar.
- * Sahabe Kavli: Sahabenin üzerinde ittifak ettiği görüşler.
- * Kıyas ve İstihsan: Hakkında açık nas bulunmayan meselelerde akli muhakeme ve hakkaniyet ilkesinin devreye girmesi.

Özellikle istihsan yöntemi, katı kıyas uygulamalarının toplumsal adaletsizlik doğurduğu durumlarda hukuki dengeyi sağlayan bir emniyet mekanizması işlevi görmüştür. Bu yaklaşım sayesinde Ebû Hanîfe, hukuku statik bir yapıdan çıkararak insan merkezli ve adalet eksenli bir çerçeveye kavuşturmuştur. ⁽⁷⁾

IV. Eserleri: Şifahi Mirastan Yazılı Hukuka

Ebû Hanîfe, ilmî sistemini klasik anlamda bireysel teliflerle değil; istişareye dayalı kolektif bir yapı içinde inşa etmiştir. Onun ders halkası, yalnızca bir eğitim ortamı değil, hukuki meselelerin günlerce tartışıldığı, itirazların serbestçe dile getirildiği adeta bir “ilmî akademi” işlevi görmüştür. Bu nedenle Ebû Hanîfe'nin mirası, şahsî kaleminden ziyade, yetiştirdiği talebeler aracılığıyla yazılı hâle gelmiştir. ⁽⁸⁾

Bu çerçevede kendisine nispet edilen temel eserler şunlardır:

* el-Fıkhü'l-Ekber: İnanç esaslarını sistematik biçimde ele alan ve kelâm-fıkıh ilişkisini dengeli bir zemine oturtan temel bir akaid risalesidir. ⁽⁹⁾

* el-Âlim ve'l-Müteallim: İlim ahlâkı, eğitim yöntemi ve hoca-talebe ilişkisini konu edinen pedagojik bir metindir. ⁽¹⁰⁾

* Zâhiru'r-Rivâye (Talebeleri Tarafından Derlenen Eserler):

Ebû Hanîfe'nin metodunun ana gövdesini oluşturan bu külliyyat, özellikle Ebû Yusuf ve İmam Muhammed tarafından kaleme alınan el-Asl (el-Mebsût), ez-Ziyâdât, el-Câmiu's-Sağîr ve el-Câmiu'l-Kebîr gibi eserlerden oluşmaktadır. Bu metinler, dünya hukuk tarihinde sistematik kodifikasyonun erken örnekleri arasında yer almaktadır. ⁽¹¹⁾

V. İktisadî Bağımsızlık: Otoriteye Karşı En Güçlü Kalkan

Ebû Hanîfe'nin ilmî ve ahlâkî duruşunun en belirleyici unsurlarından biri, iktisadî bağımsızlığa verdiği önemdir. Ona göre ilim, siyasal iktidarın maddî imkânlarına dayandığı anda özgürlüğünü kaybeder. Bu nedenle ticari faaliyetini yalnızca geçim vasıtası olarak değil, ilmin hürriyetini teminat altına alan bir araç olarak görmüştür. ⁽¹²⁾

Kûfede işlettiği ipek dükkânı, onun şahsî geçimini sağlamanın ötesinde, talebelerini desteklediği bir sivil finans kaynağına dönüşmüştür. Talebelerine düzenli maddî destek sağlayarak onların geçim kaygısından uzak biçimde ilme yoğunlaşmalarını temin etmiştir. Bu uygulama, günümüz burs ve vakıf sistemlerinin erken bir örneği niteliğindedir. ⁽¹³⁾

VI. Ehl-i Beyt'e Sadakat ve Siyasî Duruş

Numan bin Sâbit'in siyasî tutumu, herhangi bir iktidar karşıtlığından ziyade, adalet ilkesine dayalı ahlâkî bir duruşu yansıtır. Ehl-i Beyt'e yönelik zulüm karşısında sergilediği net tavır, bu duruşun en açık tezahürüdür. ⁽¹⁴⁾

Emevî yönetimine karşı kıyam eden Zeyd b. Ali'yi maddî olarak desteklemesi, bu ilkesel tavrın ilk örneklerindedir. Abbâsiler döneminde de benzer bir çizgiyi sürdürmüştür; İbrahim b. Abdullah'ın hareketine verdiği destek nedeniyle ağır baskılara maruz kalmıştır. Bu süreç, onun otoriteyle arasındaki mesafenin geri dönülmez biçimde açılmasına yol açmıştır. ⁽¹⁵⁾

VII. İktisadî Bağımsızlık ve “Ecir” Paradigması: Tebliğin Sınırı

Ebû Hanîfe'yi çağdaşlarından ayıran en dikkat çekici yönlerden biri, din hizmetinin bir “geçim kapısı” hâline getirilmesine karşı koymasıdır. Bu yaklaşımını, Kur'an'da peygamberlerin diliyle ifade edilen “ücret talep etmeme” ilkesine dayandırmıştır. ⁽¹⁶⁾

Bu çerçevede, devletin sunduğu kadılık ve benzeri maaşlı görevleri reddetmiş; ilmin otoriteyle ücret ilişkisine girdiği noktada meşruiyetini kaybedeceğini savunmuştur. Ona göre hakikatin değeri, maddî karşılıktan bağımsız olduğu ölçüde korunabilir. ⁽¹⁷⁾

VIII. Bugüne Işık Tutan Model: Yapısal Çıkarımlar

Ebû Hanîfe'nin mirası, yalnızca tarihsel bir örneklik değil; aynı zamanda günümüz için yapısal çözüm önerileri sunan canlı bir modeldir. Bu model, ilmin özgürleşmesi, din hizmetlerinin sivil zeminde yürütülmesi ve âlimin iktidar karşısında müstağni kalması gibi ilkeleri merkezine alır. ⁽¹⁸⁾

İktisadî bağımsızlığa dayalı bu yaklaşım, âlimi “saray memuru” olmaktan çıkararak “toplumun vicdanı” konumuna yükseltir. Bu yönüyle Ebû Hanîfe, yalnızca bir fakih değil; aynı zamanda bağımsız ilmin ve sivil direnişin kurucu figürlerinden biridir.

1. Muhammed Ebû Zehra, Ebu Hanife, Kahire, s. 25–30.
2. Hatîb el-Bağdâdî, Târihu Bağdâd, c. XIII, s. 320–325.
3. Ebû Zehra, Ebu Hanife, s. 40–55.
4. İbnü'l-Bezzâz, Menâkıbü Ebi Hanîfe, c. I, s. 110–118.
5. Hatîb el-Bağdâdî, Târihu Bağdâd, c. XIII, s. 330–335.
6. Ebû Zehra, Ebu Hanife, s. 95–110.
7. Serahsî, el-Mebsût, c. XV, s. 112–115.
8. Ebû Zehra, Ebu Hanife, s. 120–130.
9. Ebû Hanîfe, el-Fıkhü'l-Ekber.
10. Ebû Hanîfe, el-Âlim ve'l-Müteallim.
11. Serahsî, el-Mebsût, Mukaddime.
12. İbn Kesir, el-Bidâye ve'n-Nihâye, c. X, s. 105–108.
13. Ebû Zehra, Ebu Hanife, s. 140–145.
14. İbnü'l-Bezzâz, Menâkıbü Ebi Hanîfe, c. I, s. 150–155.
15. Hatîb el-Bağdâdî, Târihu Bağdâd, c. XIII, s. 340–345.
16. Kur'an, Yâsîn 21; Sâd 86.
17. Serahsî, el-Mebsût, c. XV, s. 118–120.
18. Kasânî, Bedâi'u's-Sanâi, c. IV, s. 185–190.

KUTLU MÜJDE,

KUTLU FETİH

Turgut YILDIZHAN

Karanlık, hendeklerde çürüyen bir çağdı;
Ufukta beklenen bir söz vardı: müjde.
Asırlar, atlarının nal sesini sakladı,
Diyar-ı Rum'a yürüyen kaderdi bu gece.

Bir söz yankılandı zamanın derininden:
"Ne güzel kumandan, ne güzel ordu..."
İman, bir hilâl gibi doğdu milletin içinden,
Gölgemiz düştükçe titredi taş ve surdu.

Yeryüzü suskundu, gökyüzü şahit,
Bekleyiş büyüdü rüyalarda kor gibi.
Bir millet yürüdü, alını secdeye ait,
Fetih yazılıydı kaderin her harfi gibi.

Haçlı'nın geçtiği yerde kül ve duman,
Mazlumun feryadı taşlara sinmişti.
Hilâl doğdu bir gün; kubbelerde ezan,
Karanlık, nur ile yerinden silinmişti.

Çanlar korku ile çınladı surlarda,
Ezanlar umutla yükseldi semaya.
Bir ses dedi: "Zafer yakındır kullara"
Ve dua aktı ordunun en saf sırasına.

Bekledi bu millet asırlar boyunca,
Bir yiğit, bir baş, bir kutlu yürüyüş.
Rüyalar büyüdü sancak oluncaya,
Her yürek bir ocak, her nefes bir dönüş.

Ve geldi o an...
Toprak secde, gök dua, zaman titrerken;
Surların önünde diz çöktü kahramanlar,
Bir fetih doğuyordu kanla ve imanla.

Ulubatlı yükseldi bir alev misali,
Sancağı göklere yazdı son nefesiyle.
Bir millet yürüdü ölümün üstüne hâlâ,
Zafer, şahlandı iman nefesiyle.

Gemiler yürüdü karanın bağrından,
Dağlar bile eğildi bu azme, bu sırra.
Zincirler kırıldı çağların ardından,
Tarih yön değiştirdi bir sabah uğruna.

Ve çıktı o kumandan, çağları aşarak:
Bir çağ kapandı, bir çağ açıldı dedi.
Yalnız bir şehir değil, bir tarih alarak,
İnsanlığa yeni bir istikamet verdi.

Kutlu müjde tamam, kutlu fetih vaki;
Bir çağın karanlığı tarihe gömüldü.
Ve yükseldi bir medeniyet ki baki,
Adaletle kuruldu, insanla büyüdü.